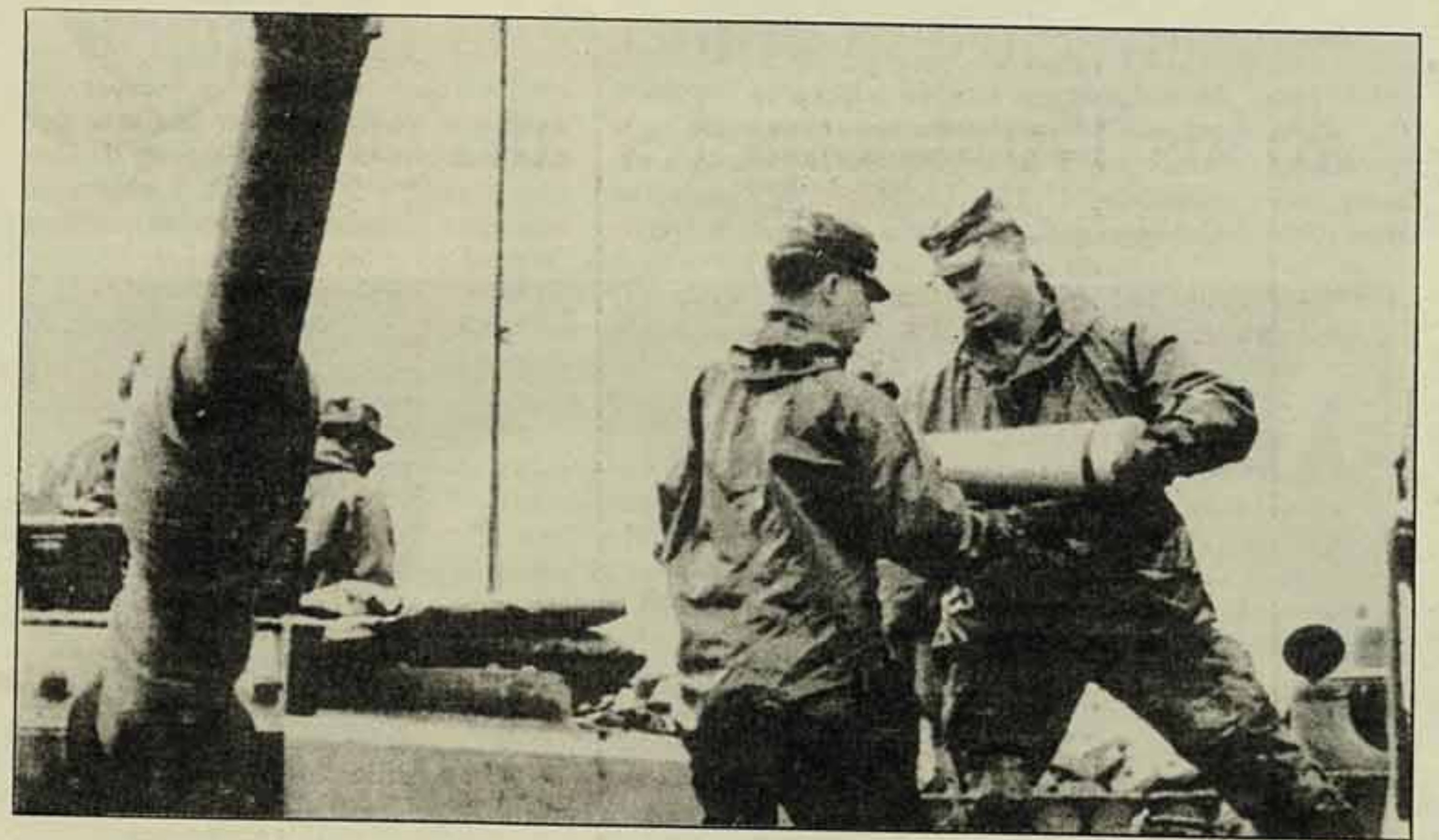
demà

LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONÀRIA — PAÏSOS CATALANS, 13 DESEMBRE 1990

GOLF PÈRSIC: EL COMPTE ENRERA

El Consell de Seguretat de l'ONU ha donat llum verda a la intervenció militar contra l'Iraq. La resolució està plena de subterfugis, però ara els EUA ja tenen l'autorització del "món". L'ONU demostra el què és i a qui serveix. L'agressió militar seria tan criminal amb resolució o sense ella. I aquells que volien que tot passés per l'ONU (el PCI, IU-IC...) què diran ara? Queden poques setmanes, el 15 de gener està molt proper. Més enllà de les forces radicals no podem esperar molta resistència contra la guerra.
Posem-nos les piles!

La falca

"La llei es pot criticar, però s'ha de respectar", "una majoria del poble va escollir uns representants que van fer unes lleis que beneficiaven el poble". Aquestes frases i algunes de similars les va dir un diputat d'Iniciativa de Catalunya, Ramon Espasa, en contestació a un perit forense que va atrevir-se a dir que per molt democràtic que fos un país, si s'aprovava una llei que permetés la persecució del poble jueu o la pena de mort, ell lluitaria contra aquestes lleis. Totes aquestes frases van ser escoltades per milers de persones durant l'emissió del programa "A debat" del Canal 33 el passat 3 de desembre. Programa dedicat en aquesta ocasió a la selecció de sexe.

La veritat és que aquell perit forense va dir coses que podríem qualificar de genials: la genialitat de l'evidència. El senyor diputat Ramon Espasa va perdre els papers. No entrarem en el fons del debat d'aquell programa perquè no és aquest l'aspecte que volem subratllar, sinó fins a on pot arribar un diputat d'Iniciativa per Catalunya en la defensa de la llei i de l'ordre. El senyor Espasa va continuar dient que si el perit forense no estava d'acord amb les lleis aprovades per la majoria parlamentària, calia que "conformés una altra majoria i que fes unes altres lleis". Se'ns ocorren unes quantes preguntes.

1) Si una part de la societat, minoritària o no, pensa que les lleis (o una part d'elles) són injustes, ¿pot lluitar per canviar-les o, fins i tot, per què no s'apliquin? Segons el diputat Espasa, no.

2) Per oferir resistència a l'aplicació de determinades lleis, l'única alternativa, és esperar a conformar una nova majoria parlamentària? Segons el senyor Ramon Espasa, sí.

3) Què passa quan una majoria social, encara que sigui de forma puntual, està en contra de la majoria parlamentària? Per exemple, mentre la classe obrera i el poble feien vaga general el 14 de desembre de 1988, la immensa majoria del Parlament espanyol feia l'esquirol. O, mentre la majoria dels ciutadans i ciutadanes era contrària durant molts mesos a l'ingrés de l'estat espanyol a l'OTAN, la pràctica unanimitat d'aquell Parlament n'era favorable. O, mentre les enquestes demostraven que la majoria de la població era contrària a la contribució militar espanyola al desplegament imperialista del Golf Pèrsic, el 80% o més del Parlament espanyol n'era completament favorable. Repetim, què passa en aquests casos? Segons el diputat d'Iniciativa per Catalunya... a conformar una nova majoria parlamentària!

Al final de l'esmentat programa de televisió, el senyor Espasa va dir, més o menys, "perdonin la passió del debat, però jo vaig ser un dels pares d'aquesta llei..."

Per acabar-ho d'adobar...

A dins:

Nº 68 Any XIV
100 ptes./ 5 f.f.

Més peatge!

Finalment, el Ministeri d'Obres Públiques ha decidit construir l'autovia del Maresme sota la fòrmula del peatge. L'actual autopista de Mataró, veurà reduït el seu peatge, com una mena de trista compensació, mentre que es concedeix a ACESA, concessionària de la majoria d'autopistes catalanes, una pròrroga d'onze anys per a la seva explotació, és a dir, el peatge.

Tota la comarca, menys els alcaldes del PSC, ha fet públic el seu rebuig d'aquesta decisió, i la Plataforma unitària contra el peatge ha anunciat, com la Unió de Pagesos, noves mobilitzacions. És evident que la decisió del MOPU constitueix més que una burla de les anteriors promeses, una nova agressió que s'aplica una comarca ja fortament castigada. Però els peatges afecten el conjunt de la població, siguin o no usuaris de les autopistes, i resulta intolerable que es pugui fer negoci amb una necessitat tan vital com el transport. El que resulta al menys tan curiós com la posició del PSC favorable al peatge, és la posició de CiU, frontalment en contra. I no resulta únicament curiosa perquè en Ramón Boixadòs, president d'ACESA, sigui també membre del Consell Nacional de CDC, sinó perquè les autopistes i túnels a càrrec de la Generalitat, com el del Cadí o com la de Terrassa a Manresa, són també de peatge, i no pas del tou.

Caldrà doncs, més enllà de baralles institucionals, rebutjar tota mena de peatges, fer costat a les iniciatives de mobilització de les organitzacions de la Comarca i evitar que pugui continuar-se fent negoci amb les necessitats bàsiques de la població. En aquest mateix número del "demà" publiquem un article sobre les prioritats en el transport. Trobareu alguns criteris perfectament aplicables al cas aquí tractat.

El Golf Pèrsic i l'ONU

Finalment el Consell de Seguretat de l'ONU ha autoritzat els EUA i els seus aliats a fer la guerra al Golf a partir del 15 de gener. Això no vol dir que l'esclat no pugui aparèixer abans o després d'aquesta data. En qualsevol cas, ara la intervenció militar contra l'Iraq ja compta amb la llum verda de l'anomenada "comunitat mundial". En la reunió del Consell únicament el Iemen i Cuba van salvar la dignitat votant en contra. Xina es va abstenir, sense utilitzar el seu dret de veto, a canvi d'una obertura de crèdits occidentals. Una part de les raons d'aquesta posició del govern xinès cal atribuir-les sense cap mena de dubte a la gestió feta a Pequí per Fernández Ordóñez, investit en missatger de l'Imperi. La URSS i la resta de països de l'Est presents al Consell, com Rumania, van votar a favor, alineant-se clarament amb la voluntat dels EUA.

Això és l'ONU. Una caixa de ressonància de les grans potències, especialment dels EUA. Les potències hi tenen uns drets superiors als de la resta d'Estats i les seves resolucions es prenen o no, s'apliquen o no, segons la seva voluntat. En tota la seva història, l'ONU mai ha pres una resolució al servei dels pobles. Va admetre la dictadura franquista quan la voluntat mundial la rebutjava. Va intervenir amb els EUA a Corea o a l'Africa quan ha fet falta. Ha legalitzat de fet l'ocupació sionista de Palestina, ha marginat durant dècades el govern de la R.P. Xina i, malgrat les grans paraules de les seves declaracions fonamentals, no ha fet mai res per reconèixer el dret a l'autodeterminaciò de cap nació, ni a Europa ni a cap altre continent. "El paper de l'ONU no pot limitar-se a recobrir amb la manta del dret la coalició desplegada contra l'Iraq", deia Claude Julien a Le Monde Diplomatique. En realitat, l'ONU mai ha fet cap altra cosa que "recobrir de legalitat" les agressions imperialistes més deplorables.

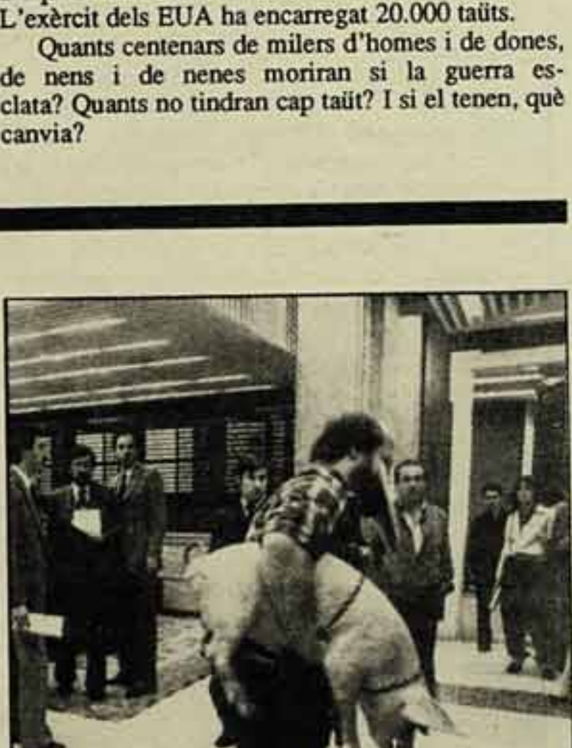
Així, doncs, aquesta resolució sobre el Golf s'inscriu plenament en la trajectòria de l'ONU. L'únic que ha canviat si de cas és la posició de la URSS i del seu antic bloc. Per tot això no deixa de sorprendre que organitzacions o personalitats progressistes donin suport a la intervenció de l'ONU, que demanin confiança en les seves actuacions.

Dissortadament la guerra no s'aturarà des de l'illa de Manhattan ni des de Ginebra. L'única esperança cal dipositar-la en l'acció popular, en la mobilització contra la intervenció militar. I, en aquest terreny, continuem anant molt pel darrera no tan sols de les necessitats, sinó també de les possibilitats reals d'articulació d'un ampli moviment contra la guerra. A la ciutat de València s'ha fet recentment una manifestació contra la guerra al Golf que ha aplegat unes quants milers de persones. Això és força positiu i fa créixer el moviment. Però, per exemple, els sindicats, absorts en la campanya electoral, no han passat de les grans declaracions formals. En aquest terreny resta encara molt per fer.

Cal no dipositar cap confiança en les darreres maniobres de Bush, oferint negociacions directes amb l'Iraq (saltant-se, per cert, una de les resolucions de l'ONU que les prohibia a tots els seus membres). Tot plegat no deixa de ser una part del conjunt de maniobres de cara a la galeria, per tal de fer baixar la guàrdia a les poblacions. Per tal de preparar la gent per a la "inevitabilitat de la guerra". Per tal de fer d'aquest crim una defensa del "dret internacional". L'exèrcit dels EUA ha encarregat 20.000 taüts.

Quants centenars de milers d'homes i de dones, de nens i de nenes moriran si la guerra esclata? Quants no tindran cap taüt? I si el tenen, què canvia?

El Cadastre

Pel nostre país el Cadastre té molt mal record. De fet va ser instaurat com un impost pel decret de Nova Planta, com un mitjà d'incrementar els recursos de la corona de Castella. Avui, el govern socialista temptat de repetir gestes imperials al Golf Pèrsic l'ha volgut renovar. Resulta normal que la gent protesti. De fet, la nova valoració del Cadastre amb l'excusa d'acostar-lo als preus reals, el que feia no era penar l'especulació dels habitatges, sinó penar per enèsima vegada les persones a les que les lleis d'un mercat que diuen neutral, les ha forçat a comprar un habitatge, pagant via bancs i hipoteques molt més del seu preu, per després veure com se'ls grava fins a l'infinit. Altrament, tota la gent que es dedica a més alt o baix nivell a l'especulació immobiliària podia continuar fent-ho, sense cap mena de control.

És veritat que la dreta ha utilitzat la renovació del Cadastre per demanar una reforma fiscal a la seva mida, és a dir, que paguin més els que menys tenen, i és veritat també que tot aquest embolic ha coincidit amb l'estafa de les factures de l'IVA, però aquesta renovació del Cadastre segueix essent una mala política, sobre tot perquè tracta de la mateixa forma qui té un habitatge per habitar-lo que els que el tenen per fer especulació, afavorint els segons i castigant els primers.

Ara el Govern ha congelat aquesta renovació per un any. Però amb això no n'hi ha prou. Cal modificar-ne l'aplicació, cal un Cadastre que impedeixi l'especulació immobiliària, que no sigui un nou càstig per l'única gent que paga els impostos, les persones que viuen del seu treball.

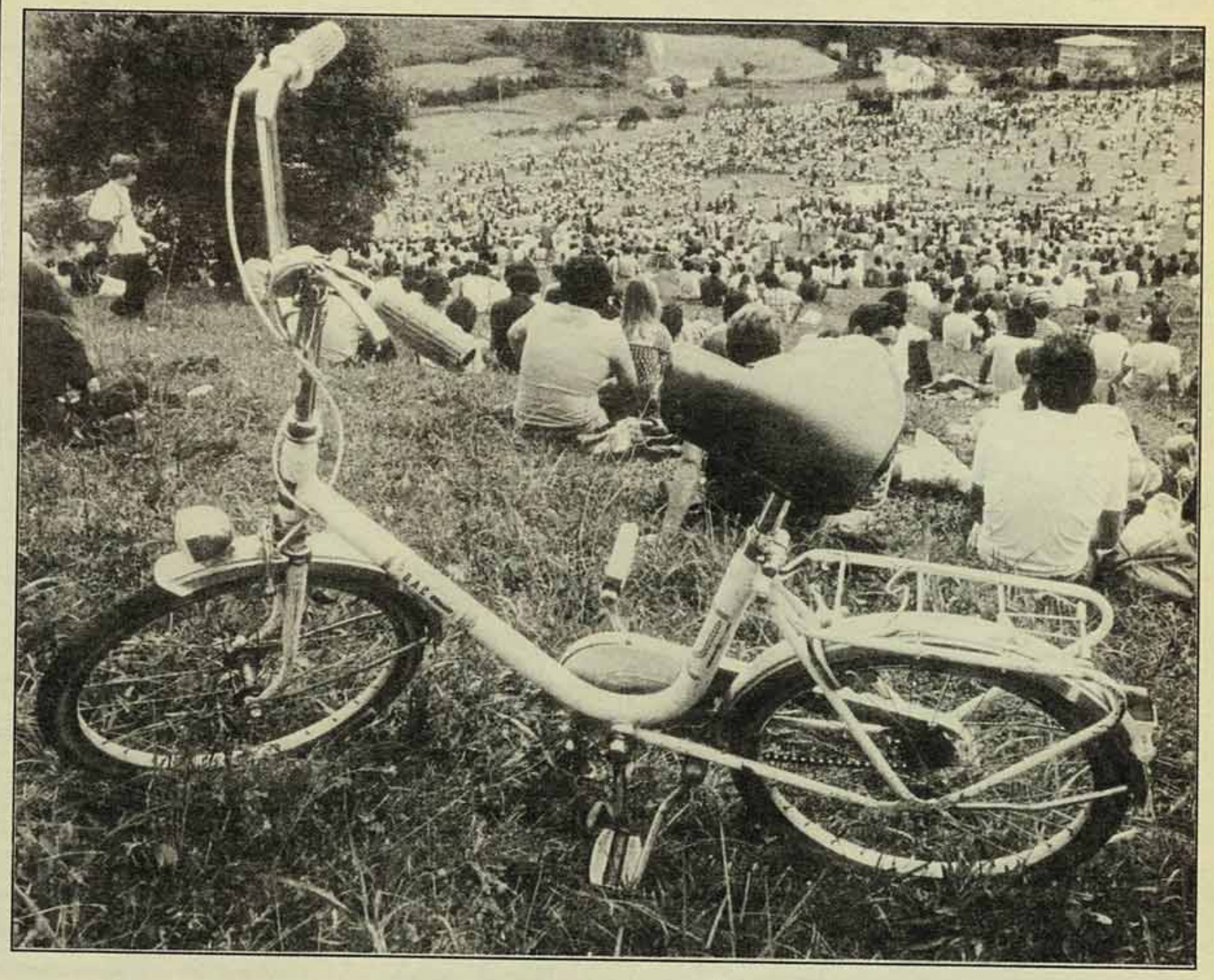
demà

Edita:
LLIGA COMUNISTA REVOLUCIONARIA
Quarta Internacional

Dip. Leg. Nº B-7328-1977
Imprimeix: Publiagraf
Redacció i Administració:
C/Aribau, 16, pral, 2ª
-08011-Barcelona

Ens trobareu a:

Barcelona: Aribau, 16-pral-2ª -08011
Tel. 302.60.90
València: Pelai, 21, 1-1 -46007-
Tel. 351.69.50
Perpinyà: Aragó, 27. _66000
Illes: Sant Joan, 4 Biniali

Sensibilització i mobilització contra les nuclears

Coincidint amb el nou any i amb pocs dies de variació, començarà oficialment (realment ja fa mesos que dura) la campanya "viure sense nuclears". Un dels objectius de la campanya és aconseguir 500.000 signatures per tal de promoure l'anomenada Iniciativa Legislativa Popular. Molts cops hem pronunciat durant els darrers mesos aquestes inicials: "IeLaPé". Potser caldrà explicar què signifiquen exactament.

La Iniciativa Legislativa Popular és el mecanisme pel qual la ciutadania pot presentar una llei al Parlament, sense mediació de grups parlamentaris. És una possibilitat legal contemplada a la Constitució espanyola. Aquesta estableix que serà necessari un mínim de 500.000 signatures, i quedaran excloses d'una ILP un seguit de matèries: lleis tributàries, afers de caràcter internacional, la prerrogativa de "gràcia", la planificació econòmica general...

Els tràmits que s'han de seguir són, a grans trets, els següents. Uns comissió promotora presenta a la Mesa del Parlament espanyol el text de la proposició de llei. Aquesta examina la documentació i decideix la seva admissió o no (en cas negatiu, pot presentar-se un recurs al Tribunal Constitucional). Un cop admesa a tràmit, la comissió promotora disposa de 6 mesos per tal de difondre la llei i recollir el mig milió de firmes. Les signatures recollides s'han d'enviar a la Junta Electoral Provincial per a la seva comprovació, i per a un primer recompte. Un cop acabat aquest tràmit, aquesta Junta ha de remetre les firmes a la Junta Electoral Central per el recompte definitiu. Fet això, s'envia a la Mesa del Parlament espanyol, i a partir d'aquí la proposició de llei es publica i ja pot ser inclosa a l'ordre del dia del plenari per a la seva consideració.

Si s'han aconseguit les 500.000 signatures, l'Estat aportarà a la comissió promotora les despeses de la campanya, quantitat que no podrà excedir dels 30 milions (és una quantitat fixada l'any 1984, però pot ésser modificada als pressupostos generals de cada any).

S'ha d'afegir que quasi totes les Comunitats Autònomes han desenvolupat la regulació de la ILP, però hi ha algunes excepcions. Per exemple, les 3 CCAA dels PPCC de l'Estat espanyol: ni les Illes, ni Catalunya, ni el País Valencià han desenvolupat legalment la ILP. La raonable pregunta que sorgeix, un cop contemplats els incòmodes mecanismes legals, és: paga la pena tanta feina? Molt més, si res no garanteix que el Parlament espanyol aprovi aquesta ILP un cop debatuda (ans al contrari: es pot assegurar que no passarà de proposta de llei). També hi ha qui pot fer aquesta altra pregunta: amb aquesta campanya, podem contribuir indirectament a prestigiar la institució parlamentària?

Anem per la primera. Creiem que des d'un punt de vista instrumental, la campanya "viure sense nuclears" en forma d'Iniciativa Popular Legislativa, pot ser molt útil. Si la seva finalitat fos només presentar la proposta de llei no tindria molt sentit. Però si aquesta presentació està enfocada, i així ho ha presentat la comissió promotora, com un mitjà encaminat a incrementar la sensibilització i la mobilització socials contra les centrals nuclears, el sentit és obvi. Quan participen milers de persones -i els fedataris i fedatàries acompleixen aquí un paper determinant- en una campanya d'aquestes característiques, és evident que no tothom cerca els mateixos objectius, ni tan sols té les mateixes motivacions. La participació és molt heterogènia des d'un punt de vista social, però ens atrevim a afirmar que si aquesta campanya no aconsegueix motivar a amplis sectors de treballadors i no entra, per tant, a les fàbriques i empreses, el seu èxit serà més que dubtós. Aquesta heterogeneïtat és bona. Fa més ample la campanya, més popular, per dir-ho breument. Ara bé, per la nostra part, els objectius són, ho repetim, la mobilització i la sensibilització antinuclears. La resta forma part d'aquest objectius i s'hi subordina.

Pel que fa a la segona pregunta, la possible legitimació de la institució parlamentària, no creiem que valgui molt estendre-s'hi. Utilitzar alguns mecanismes legals si poden afavorir l'objectiu d'una determinada campanya és pràctic. Extrem que ens remet també a la qüestió d'abans: la campanya és "viure sense nuclears", l'instrument, un d'ells, és la Iniciativa Legislativa Popular. Podem contribuir a que torni a haver un "tall" ben fort entre el que opina el Parlament espanyol i una part molt gran de la població. Com va passar el 14-D, o durant la campanya pel referèndum de l'OTAN, o quan, més recentment, la meitat de la població era contrària a la contribució militar per a fer efectiu l'embargament de l'Iraq. Fer aquest "tall" el més marcat possible sí que mereix tots els esforços.

Entrevista amb José Martín, President de l'AAVV del Besòs

La lluita del segle d'un barri

Ara, els veïns i veïnes del barri del Besòs han aconseguit una nova victòria, paralitzant el projecte de construcció de nous habitatges. La Generalitat d'una banda, i l'Ajuntament de Sant Adrià de l'altra han hagut de cedir a la mobilització de tot un barri. Ni les maniobres d'un equip municipal format pel PSC i el PCC(!), ni la brutalitat policiaca els han aturat. Per entendre millor la seva lluita hem entrevistat José Martín, actual president de l'Associació de Veïns del barri i membre de les CCOO de Macosa

"El solar de la palmera": un espai mític en la història d'aquest barri

Quins són els antecedents de la vostra lluita?, com ha començat tot?

La nostra lluita s'inicia cap a l'any 1977, quan en l'actual "solar de la palmera" hi havien unes barraques i els veïns reivindicàvem la construcció d'equipaments. L'ajuntament volia construir una escola professional al mig del barri, en uns terrenys que aleshores reivindicàvem també com a equipaments, i per fer-hi una plaça, etc. Ells s'entestaven que l'escola havia d'anar on els veïns demanàvem la plaça. Va haver-hi una lluita bastant forta, vam tancar-nos tres dies, em sembla, a l'Ajuntament, que encara era el franquista, però no ens van pegar ni un pal, i finalment van cedir, retirant les obres, en els terrenys on avui està l'escola "Cascabell". Nosaltres també reivindicàvem l'escola professional, però precisament en el terreny de la palmera.

Això va anar passant i quedà més o menys estabilitzat. En el 83 van proposar de fer habitatges en el terreny de la palmera, quan els veïns mateixos van contactar amb els antics propietaris del terreny per que el venguessin a l'Ajuntament, per poder fer equipaments. Després d'això, deia, l'Ajuntament ve i diu que vol fer habitatges. Nosaltres diem que no, que volem equipaments, i ells ens envien les forces repressives, dos-cents policies i escaig, van pegar-nos, van haver-hi trets, pals, algunes persones van perdre el lloc de treball, van haver-hi ferits, però a la fi vam paralitzar el projecte, i a l'empresa que volia construir li va costar la broma 25 milions.

Durant tot aquest temps nosaltres anàvem preguntant que era el que anaven a fer en aquest terreny, i ens contestàvem amb evasives, que s'havia de fer un projecte, que si això que si allò... Cap al 86 els vam dir que calia fer alguna cosa al solar mentre es feia el projecte, alguna porteria de futbol o de bàsquet pels xavals, o cosa així, de manera que tingués utilitat pel barri. Finalment van portar unes porteries d'un antic camp de la Via Trajana. Però com allò ho havien reomplert amb material de desferres, hi havien tot de ferros, després de moltes voltes i de que els propis veïns ho comencessin a arreglar, l'Ajuntament va arreglar-ho amb soplets.

En això, mentre esperàvem que es fessin els equipaments promesos, va arribar a finals del 89, pel mes de setembre ens diuen que van a fer habitatges. Que aneu a fer habitatges? Impossible. Ells ja havien contactat i presentat el projecte d'obres a La Mina, però en el nostre barri no havien dit res. Nosaltres els vam dir que habitatges allà per ningú. Això s'ha reivindicat per equipaments i són els equipaments el que s'ha de construir.

A partir d'aquí va començar un estira i arronsa amb negociacions i al voltant del mes de març d'enguany va formar-se una comissió al marge de l'associació, i amb contacte amb els veïns de La Mina, ja que alguns elements de la Junta havien canviat espectacularment de posició acceptant acríticament els habitatges

I l'actual conflicte com es va desencadenar?

Bé, nosaltres vam iniciar assembles, minoritàries encara, d'unes 400 o 500 persones, però en les que es palpava l'oposició als habitatges. El dia cinc de juliol aprofitant un dels partits del mundial de futbol, la presidència de l'Associació va convocar una assemblea, a l'actual plaça de la Revolució del 25 d'Octubre, a l'antiga plaça Tarradellas, dient que vindria algun funcionari de l'Ajuntament i de la Generalitat, però sense explicar res més. L'assemblea va ser també minoritària d'unes 600 persones i ens vem trobar amb la sorpresa de que van venir el director general d'arquitectura de la Generalitat, en Francesc Ventura, el de serveis comunitaris, en Fèlix Puig, i per l'Ajuntament va venir l'alcalde amb tota la seva tribu. Però en el moment que el llavors president de l'AAVV, en Ramon, va intentar dir que la proposta dels pisos estava bé, tothom va posar-se nerviós i se'l volien menjar viu, i pràcticament no van deixar ni parlar als de l'Ajuntament ni als de la Generalitat. Jo vaig agafar la paraula i vaig escalfar més a l'assemblea. Aquesta va acabar deixant clara l'oposició del barri a la construcció d'habitatges.

Sobre el 27 o el 28 de setembre van aparèixer unes barraques amb material per iniciar les obres, però poc després, no se sap molt bé com, van cremar-se una nit. Després ja van venir amb més material i la policia, però sense poder fer res per la presència dels veïns. Ja sobre el dia 14 o 15 d'octubre van venir a treballar amb els mossos d'esquadra, que van començar a carregar contra la gent, fent uns quants ferits, però se'n van anar. El dia 17 d'octubre va anar una delegació de veïns a parlar amb el senyor Ventura, que va amenaçar dient que portaria 3 policies per cada veí. Un altre dia jo vaig dir-li que calia que es guardés algun policia per ell, ja que el necessitaria.

Pots explicar-nos com va anar el famós 25 d'octubre?

Més o menys a les 5 del matí, el barri va aparèixer infestat de policies. Hi ha qui diu que hi havien unes 90 furgonetes entre policia i mossos d'esquadra. Pots imaginar que significa això per un barri de sis o set mil persones. Amb els municipals i tot devien ser uns 700 policies. Quan ho vaig veure vaig agafar un megàfon que tenia a casa i vaig baixar a avisar a la gent que havia arribat l'enemic. Desseguida va agafar-me un capità o un tinent i va agafar-me el megàfon, per que no despertés als veïns a aquelles hores. Després de discutir, va dir-me que si prometia no utilitzar el megàfon fins a dos quarts de vuit del matí, em deixava anar. Com que no tenia altre remei, vaig acceptar. La gent, però, va anar a treballar i, cap a dos quarts de nou, restàvem només unes quatre-centes persones i van intentar començar a treballar al solar i la policia a carregar. Alguns veïns van intentar cremar les DKW de la policia, sense benzina ni res, i sembla que només van cremar-ne una. Fins a les quatre de la tarda van haver-hi corredisses pel barri, trets, cops i ferits. Cap a les cinc de la tarda van cridar-me a una reunió amb l'administració, on només donaven bones paraules, com fan tots els polítics, però sense voler retirar la policia.

Al vespre va formar-se una manifestació d'unes tres mil persones que va intentar d'arribar fins a les tanques del solar. I allà es va liar una batalla campal, que va durar tota la nit. El dia següent, que era divendres, es va convocar una altra manifestació molt gran, unes quatre mil persones de les sis mil que som al barri, en la que teníem unes consignes molt clares, com ara o mai. Vam arribar a les tanques però la policia va atacar-nos per les dues bandes, va ser com una guerra,en la que la gent va utilitzar tot el que tenia. Els mossos es van quedar amb la megafonia i, el dia següent, van dir-nos que en una guerra qui assoleix alguna cosa se la queda com a botí.

Diumenge es va fer una cassolada, dient que "les cassoles van tirar Pinochet, les cassoles tiraran Messeguer", la po-licia va contestar amb noves càrregues i van ocupar alguns terrats detenint a tot cristo, i trencant portes i portals.

Com va anar la intervenció del Síndic de greuges i de les autoritats? Que ha passat amb el conseller Comas?

Ens va cridar el Sr. Rahola, el Síndic de greuges, i vam tenir algunes reunions, però al final li vam dir que si no havien altres propostes que les de l'Ajuntament i la Generalitat, poc podríem avençar. Vam fer una "campanillada" a la Generalitat i ens va rebre el Sr. Comas que va dir-nos que el dia següent hi hauria una nova proposta per part de l'administració, que ell no podia dir-nos quina era, però que ja ho sabríem en la propera reunió. A la reunió següent van ensenyarnos una proposta que feia riure. De fet, era la de sempre, però on abans anaven els equipaments ara anaven els pisos i viceversa. De tota forma, com a portaveus de l'assemblea els hi vam dir que diríem la nostra opinió a l'assemblea, que evidentment va rebutjar aquesta proposta ridícula. Llavors va començar la tangana entre els partits de l'Ajuntament, tant IC, com el PSC com el PCC, contra en Comas i CiU per falta de coherència al dir-nos que existia una altra proposta. Però, vaja, tot plegat són coses de polítics que parlen per no dir res.

S'ha parlat molt sobre el racisme al Besòs. Existeix alguna cosa d'això?

No, què va. No hi ha res d'això. Quan hi ha racisme la gent s'interposa en que uns vagin a un lloc o altres a un altre. I entre nosaltres i La Mina no passa res d'això. Ells vénen al barri per anar a l'escola i nosaltres hi anem per anar al consultori. El que passa es que l'Ajuntament ha volgut enfrontar-nos a base de racisme i d'intentar confondre La Mina contra nosaltres. Jo crec que la majoria de gent de La Mina passa d'això. El problema de La Mina no són aquestes cent o dues-centes cases, el problema de La Mina és de mil o dos mil habitatges i aquests en el nostre barri no poden fer-se. Si de cas hi ha terreny a La Catalana, però allà hi han forts interessos amagats al més alt nivell dels socialistes i de CiU. Ells volen fer una Barcelona molt maca cap a fora, però amagant els problemes del poble que hi ha dins. Ja veus que de racisme res de res. Jo puc dirte que hi ha hagut molta gent de La Mina lluitant pels equipaments i contra la repressió amb nosaltres.

Ara tot sembla indicar que heu guanyat, no?

Be, l'Ajuntament està agenollant-se, però es resisteix. De fet ja estan de retirada i han de fer un altre projecte. I si s'han compromès a fer dos-cents habitatges per La Mina, doncs els han de fer, però no al barri. Ells tenen moltes hectàrees per ferho. I a nosaltres han de fer-nos, tant ells com la Generalitat, els equipaments a que s'han compromès, i que ens pertoquen. Quan un poble fa el que nosaltres hem fet, que és una autèntica revolució, ha de treure algun fruit, molt més quan, com nosaltres, guanya.

Hem d'obligar-los a que facin el que nosaltres volem i no el que ells vulguin. Mira, una batalla com aquesta es dóna una vegada en la vida d'un poble, una vegada cada 80 ó 100 anys, i s'ha donat en un barri de Sant Adrià del Besòs, i aquest barri ha de treure profit d'aquesta lluita.

Com ha anat la solidaritat amb la vostra lluita?

Bé hem tingut solidaritat per part d'algunes Associacions de Veïns de molts llocs, no només de Catalunya, sinó també d'Asturies, Madrid i, fins i tot, Suïssa. I per part dels partits polítics també ni ha hagut d'alguns, però pocs. Pràcticament no hem trucat a cap porta perquè la nostra lluita no era política, però tampoc hem tingut massa oferiments de venir a col.laborar-hi.

Ens ho explica la seva germana Montserrat

Pere Bascompte, nou anys de repressió

Hem demanat a la Montserrat, germana del militant independentista a l'exili Pere Bascompte, que ens escribís un petit article per tal de fer-nos cinc cèntims de la situació d'en Pere. Puntualment ens l'ha fet arribar. Posteriorment s'ha realitzat el judici.

6 de desembre: Pere Bascompte a la sortida del judici de Montpeller, en el qual no es va admetre la seva extradició

Aquest tres de desembre fa nou anys que el Pere és fora de casa, patint la repressió espanyola i francesa en les seves diferents formes i maneres.

Com deia, la matinada d'un tres de desembre d'ara fa nou anys trucaren a la porta de casa d'en Pere, entrà la policia i detingué a tots els que allí hi vivien. Se'ls endugueren a comissaria i s'els aplicà a tots la llei antiterrorista.

Aquest és l'inici de la peregrinació inacabable d'en Pere pels diferents estadis de repressió que els aparells de l'estat van procurant teixir al voltant d'aquells que gosen desafiar la seva estabilitat, pensant diferent i actuant en conseqüència. Fou empresonat dos anys a Espanya i jutjat a l'"Audiència Nacional", (on el Pere reconegué ser membre de Terra Lliure i haver disparat un tret a la cama del professor espanyol Jiménez Losantos, primer signant del "Manifiesto de los 2300", manifest on s'afirmava que la llengua catalana discriminava i marginava l'espanyola, la qual s'havia de potenciar), condemnat a nou anys i posat en llibertat al cap d'uns mesos per un inexplicable error administratiu.

En Pere travessà la frontera i s'instal.là, encara a terra catalana, a l'estat francès, on demanà l'asil polític. Després d'haver viscut cinc anys amb la incertesa de la provisionalitat, ja que l'estat francès li ha denegat sistemàticament el dret a l'asil, ara, des de fa un parell d'anys està pendent de dues demandes d'extradició, la primera de les quals ja torna a tenir data de judici: el 6 de desembre d'enguany a Montpeller.

Des del seu refugi en Pere ha assistit, impotent, a tot un seguit de situacions la finalitat de les quals no és altra que obtenir la desmoralització dels refugiats, en una nova escalada de la repressió franco-espanyola, que el fa patir una pressió, persecució i allunyament d'amics i familiars d'una manera constant i progressiva, ja que a cada nova denegació de documentació definitiva, o a cada nova demanda d'extradició, etc, se li van tancant més les portes per a poder viure d'una manera "normal".

I quina sortida ofereixen aquests dos estats dits "democràtics"? Simplement i senzillament, la renúncia a les pròpies idees per a sotmetre's a les coordenades que imposen els estats, o sigui, l'anomenada llei dels penedits. O bé, evidentment, la clandestinitat i la persecució indefinidament.

Per sort, però, no tot són notes negatives en la vida d'un refugiat, sobretot perquè la solidaritat i els valors humans són viscuts de prop i de manera molt peculiar i intensa. I són el caliu que manté els ànims de ferro que necessiten tots aquells que han experimentat què és la repressió.

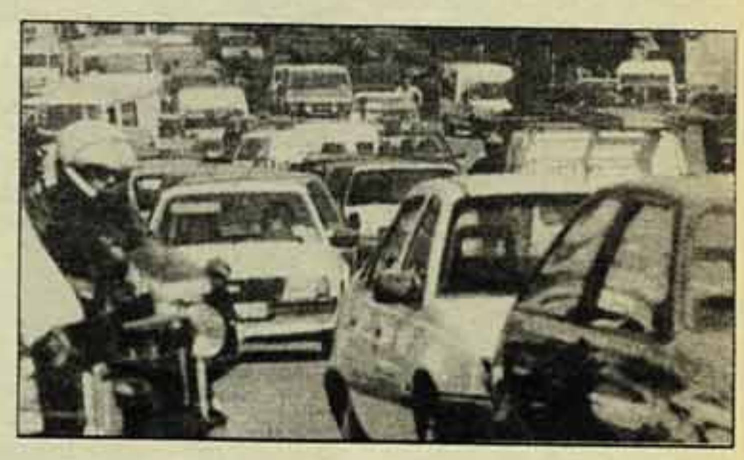
Per això, i tenint en compte que és una part molt important de la nostra lluita per a la independència, no ens hem de cansar de manifestar repetidament la solidaritat amb els patriotes catalans, especialment a cada nova agressió de què són objecte, en aquest cas un nou judici d'extradició. Ànims, Pere!

Montserrat Bascompte i Carbonell

La cultura de l'automòbil

El pitjor està per arribar

València, com la resta de ciutats de la nostra àrea, pateixen el virus dels cotxes. En Jaume Sancho, membre de la Comissió de Transports de l'Associació ecologista AGRO, ens escriu sobre els plans de nous aparcaments a València.

Més aparcaments = millor circulació. Aquesta frase presentada de forma axiomàtica i repetida per totes bandes, ens vol convèncer de que és blanc allò que palesament és negre, com abans: València la mar de bé. Si tan bé estava, com és que ara la tenim tota alçada?. Doncs la tenim alçada per fer un cau a cada cotxe que vulga anar al centre, segons paraules de l'Alcaldessa, i això ens millorarà la circulació.

Qui vol els cotxes?

No cal ser un expert en qüestions urbanístiques per adonar-se que el problema dels embussos pel trànsit a les ciutats és degut en primer lloc al nombre de vehicles que circulen i que la circulació massiva de vehicles privats no es una desgràcia còsmica, ni un caprici dels ciutadans, sinó que es deu a una multiplicitat de factors com ara:

-La terciarització del centre de la ciutat, resultat d'una política ja antiga: la Banca, l'Administració pública, els grans magatzems, els espectacles, els bars, l'estació de la RENFE... tots volen situar-se al si del reduït espai que avui és el centre de la ciutat de València (entenent per aquest CENTRE estricte, l'espai situat al mig de les dues grans vies i la marginal dreta de l'antic riu). En aquest centre, dintre del qual es troba el centre històric, naturalment l'especulació es dispara i es transforma en prohibitiu com a zona d'habitatge per a la major part de la població que hi treballa, amb la lògica conseqüència d'un augment de les necessitats de desplaçament vers el centre.

-La insuficiència dels transports públics, degut a la clara aposta pels vehicles privats, per part dels responsables municipals.

-Finalment els aparcaments soterranis que massivament es construeixen és la píndola final per agreujar definitivament el problema del nostre centre, irremissiblement devorat pel trànsit. De les 4.365 places d'aparcament que es construeixen, almenys 1.640 es troben al cor mateix de la ciutat, la qual cosa suposa una expectativa de poder acudir-hi en cotxe i, per tant, un fort increment del trànsit a les vies d'accés, que ja es troben prou saturades i que difícilment podran enxamplar-se més, per més que retallen voreres, s'arrasen jardinets centrals o es deixen pujar les motos pels jardins i aparcar els cotxes a les voreres, passos de vianants o carril del bus.

I el que és pitjor, aquests nous i més greus embussos repercutiran negativament sobre el pobre, esoàs i dissortat transport públic, que haurà de patir un problema que ell no ha creat. A més a més els aparcaments soterranis suposen una hipoteca de futur, perquè qualsevol Ajuntament que vulga plantejar una política diferent, més "moderna", es trobarà amb el handicap d'haver de respectar els drets adquirits pels concessionaris. Els aparcaments suposen, encara que soterrats, grans servituds en superfície: arbres tallats, jardins afectats..., a la fi, obra dura, triomf del formigó i això en un centre on les millors zones, els racons més bonics es troben sistemàticament sacrificats al cotxe, com els aparcaments del jardí de la Casa de Cultura, en terrenys de la Diputació, la plaça del Patriarca, de la Reina, de Parcent, dels Furs i tantes places i carrers estrets farcits de monuments històrics i increïblement oberts al trànsit, com Serrans o Cavallers; amb voreres per on difícilment pot caminar persona. Només se'n lliura de moment la plaça de la Mare de Déu, no sabem ben bé si per miracle de la Geperudeta o perquè ja no va massa gent a missa del contrari alguna ment desperta ja ens hauria pensat un aparcament soterrat baix la mateixa Catedral de la Seu per acudir als oficis divins.

Existeixen alternatives

Front aquest estat de la qüestió i el servil sotmetiment als imperatius del vehicle privat, creguem que hi ha alternatives que es deurien d'aplicar urgentment, abans que ja no ens quede Ciutat on viure (i entenem per ciutat aquell espai civilitzat on la gent es troba, no un encreuament d'eixos viaris); aquestes alternatives suposen una política urbana diferent i de cara al futur:

a)Desconcentració dels serveis al centre històric per a reduir les necessitats d'acudir-hi.

b)Peatonalització de tot el casc antic, dintre de la ronda interior. Espai reduït que es pot transitar principalment a peu en tan sols 15 minuts. Peatonalització inexcusable després dels nombrosos aparcaments que ens construeixen.

c)Potenciació del transport públic i priorització radical del mateix, per sobre del trànsit privat: carril bus separat de la circulació general, impedir l'aparcament incorrecte, línies de tramvia, etc., així com foment del taxi com a mitjà adient per situacions especials de pressa.

d)Facilitar l'ús de mitjans ecològics de transport com la bici o les cames, cosa de la que ja s'han adonat a la major part de les ciutats europees i que ací es troben com impossibles, encara que no paren de parlar de modernitat i europeisme.

Qualsevol situació que pretengui una circulació àgil amb l'ús massiu del vehicle privat, ens sembla una vertadera utopia que no pot conduir-nos a altra banda que al gran embús.

Jaume Sancho

Transport i vida quotidiana

Cal perdre el tren... d'alta velocitat

Aquesta vegada, les qüestions del transport ens preocupen especialment. Molts dels desastres quotidians i la pròpia qualitat de vida depenen d'una o altra opció. En Pablo Blasco, membre de la comissió de transports d'acció ecologista AGRO del País Valencià, ens ha tramès un treball sobre les repercussions a les nostres terres dels projectes del Tren d'Alta Velocitat (TAV).

La prevista implantació del Tren d'Alta Velocitat, amb un ample de via europeu als trajectes de Madrid - Sevilla, amb les obres ja iniciades, i Madrid - Barcelona, projecte aprovat en Consell de Ministres el desembre del 1.989, ha estat presentat pel Ministeri de Transports com un esforç governamental per modernitzar el ferrocarril i trencar el tradicional aïllament amb Europa

El TAV, un model a rebutjar

S'ha parlat de decisió històrica, d'ambiciosa aposta de futur pel ferrocarril. Com veurem, la realitat és bon punt diferent: aquests projectes no tenen res a veure amb les necessitats reals que exigiria un desenvolupament racional del ferrocarril a l'estat espanyol.

Els TAV és un sistema de transport de fort impacte ecològic: moviments massius de terra, obstacle pel desplaçament de la fauna terrestre, modificació dels cursos dels rius, contaminació acústica... i està adreçat a uns usuaris d'alt poder adquisitiu.

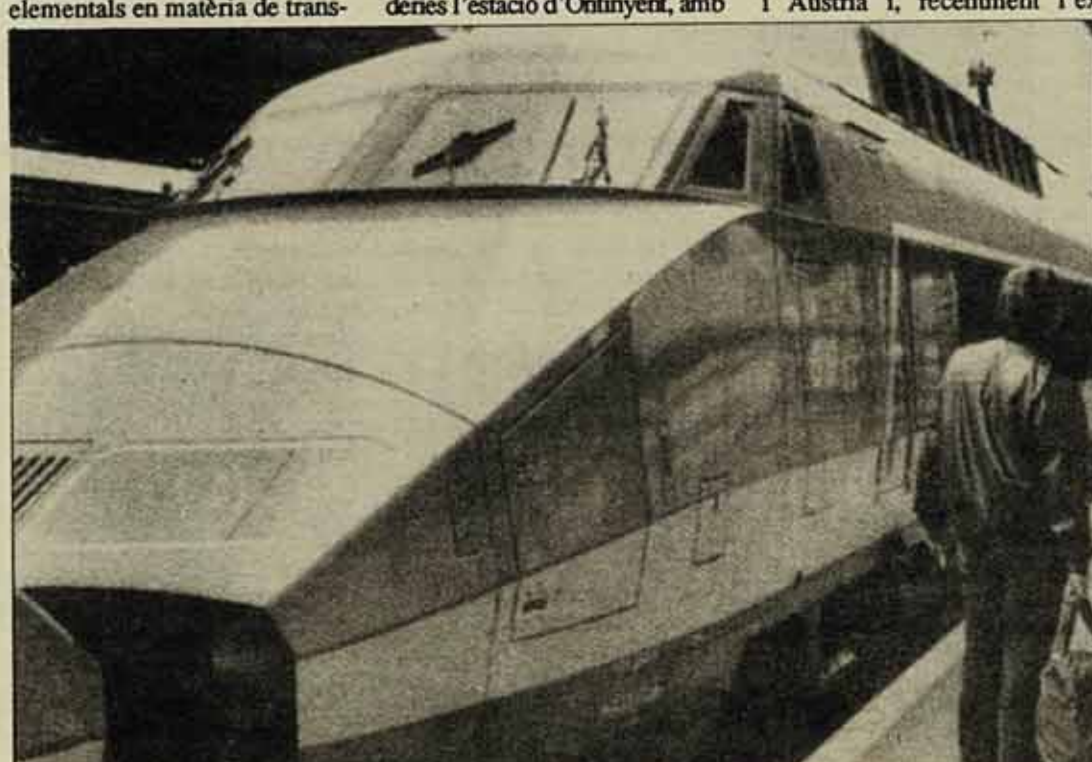
El cost de construcció i manteniment -elevadíssim- perjudicarà el ferrocarril convencional ja que es farà a costa de les millores que exigeixen els usuaris de la RENFE, tot i que la decisió d'implantar-lo no ha estat acompanyada d'un increment dels pressupostos.

La política del govern del PSOE pel que fa al model de transport és continuïsta respecte de la que s'ha portat a l'estat espanyol des dels anys 60: prioritat al transport per carretera, tant de mercaderies com de viatgers, i paper subordinat del ferrocarril. Els successius governs socialistes es distingeixen en aquesta matèria per la gosadia amb que han pres decisions importants: tancament de línies, disminució de freqüències i amenaça de tancaments massius que s'enllentesca la xarxa d'autovies.

El projecte TAV i el possible canvi de l'ample de via s'encabeix perfectament en aquesta estratègia. El pla de millora de la saturada xarxa de la rodalia de Madrid ha estat fortament retallat per tal de desviar-ne els recursos cap el projecte de TAV Madrid-Sevilla, que, sembla ser, és un objectiu polític irrenunciable per al 92. La resposta dels indignats usuaris han estat barricades i talls de trànsit. El mateix va passar fa poc a Galícia quan van deixar pràcticament sense servei la línia Pontevedra-Vigo per criteris de rendibilitat econòmica.

El TAV al País Valencià

És dolorós comprovar com el govern menysté conceptes tan elementals en matèria de transport com són la planificació del territori, la recerca de l'equilibri regional, la rendibilitat social...Per contra, soterra centenars de milers de milions en una obra faraònica, el TAV Madrid - Sevilla, desconnectada de la resta de la xarxa degut al diferent ample de via i que té escasses, per no dir nul.les, perspectives de rendibilitat no solament social, sinó també la d'ells: econòmica. La iniciativa privada, sempre delerosa de guanyar diners a costa dels fons públics, ha dit clarament que no troba factible de participar al TAV Barcelona - Madrid perquè li veu migrades perspectives de rendibilitat.

Al País Valencià hi ha hagut moltes opinions denunciant 's Corts, fins al mateix President de la Generalitat, passant per la Cambra de Comerç, el president de la patronal valenciana, la COPUT... Sembla que tot de colp, s'ha descobert el dèficit d'infrastructures que patim i que les solucions passen per autopistes miraculoses (València-Madrid, València-Bordeus) i, és clar, per Trens d'Alta Velocitat. Mentrestant, la realitat va per una altra via. Vegem-ne alguns exemples: l'any 84 es va tancar la línia València - Llíria (excepte pel transport de caolí), cosa que ha deixat alguns pobles, pensem per exemple amb Vilamarxant, incomunicats mitjançant el transport públic; també han tancat pel tràfic de mercaderies l'estació d'Ontinyent, amb l'efecte induït d'afeblir encara més la sempre amenaçada línia de Xàtiva a Alcoi; hi va haver una forta disminució dels serveis a la línia València-Madrid per Conca (fet que va provocar la raonable protesta dels veïns de Camporrobles) amb l'amenaça implícita de tancament complet per a quan estiga enllestida l'autovia València - Madrid.

Aquestes realitats no sembla que preocupen massa els notables valencians que clamen pel TAV, un projecte que, siga dit de passada, té un pressupost de 800.000 milions de pessetes pel trajecte Barcelona-Alacant.

Hi han altres solucions

Pensem que les solucions als problemes del transport al País Valencià van per un altre camí: En primer lloc, invertir la tendència que considera el ferrocarril com un transport subsidiari de la carretera. Dins l'actual context de crisi ecològica, continuar insistint en un model basat fonamentalment en el transport per carretera (90% del transport de mercaderies i 75% del de viatgers), tal com ocurreix a l'estat espanyol, és d'una irresponsabilitat absoluta.

Alguns països europeus ho han entès així i han començat a penalitzar el transport pesat per carretera. Tal és el cas de Suïssa i Austria i, recentment l'ex República Federal Alemanya ha establert un peatge anual de 1.000 a 9.000 marcs per als vehicles de més de 18 tones que circulen pel seu territori.

Una economia exportadora com la del País Valencià hauria d'oblidar projectes de tant car finançament i emprendre una decidida política de desenvolupament del ferrocarril convencional, tenint en compte que el seu impacte ecològic és menor, el consum energètic menys elevat i més modest també el cost de construcció i de manteniment.

Les solucions a prendre en aquest sentit podrien ser:

-Renovació i millora de les línies existents.

-Augment generalitzat de la velocitat mitja comercial.

-Tractament específic de les línies de rodalies, millorant i ampliant el servei.

-Possibilitat de nous traçats Gandia-Dènia i Alcoi-Alacant.

En quant al tràfic de mercaderies:

-Acabar amb el tracte de privilegi que rep el transport per carretera.

-Regularitat en les eixides i arribades.

-Dotacions d'estacions i accessos a llocs estratègics tenint en compte les característiques de la demanda.

-Implantació d'un sistema multimodal de transport.

I, per acabar, el fet de que una adequada política de transport ha d'intentar vertebrar i equilibrar un territori amb tantes diferències en eixe aspecte com el País Valencià, i formular com a objectiu fonamental el servei a un conjunt de ciutadans i ciutadanes, potenciant aquells mitjans de transport que combinen menors costos socials amb una més ampla capacitat d'utilització col.lectiva.

Pablo Blasco

El cap d'un Tren d'Alta Velocitat

Racisme: una lacra que creix i una solidaritat fluixa

L'últim vestigi de la vergonya

Els immigrants i refugiats s'estan organitzant. També està creixent la repressió legal contra aquest important col.lectiu. Brots de racisme entre la població esclaten de tant en tant. Fem un repas

"Amb el desenvolupament de la producció capitalista durant el període de la manufactura, l'opinió pública d'Europa va perdre el seu últim vestigi de vergonya i consciència. Les nacions es gloriejaven cínicament de totes les infàmies que els hi servien com a mitjà per l'acumulació de capital... (Es) lloa com a un triomf de la diplomàcia anglesa el fet que, a la Pau d'Utrecht, Anglaterra va extorquir als espanyols, mitjançant el Tractat d'Asiento, el privilegi de poder fer el tràfic d'esclaus no solament entre Àfrica i les Antilles angleses, com ho havia estat fent fins llavors, sinó també entre Àfrica i l'Amèrica espanyola... Aquest era el mètode de l'acumulació primitiva."

Aquestes paraules de Marx vénen a tomb per recordar l'origen del racisme sota el capitalisme com a ideologia justificadora de les pràctiques més inhumanes del sistema i la seva prolongació en el temps per mistificar el caràcter de l'explotació del "tercer món" i de la immigració.

A demés, resulta que els termes d'aquesta denúncia es poden aplicar perfectament a una sèrie de decisions recents del Parlament Europeu. El 9 d'octubre l'eurodiputat laborista Glynn Ford va presentar un informe sobre el racisme i la xenofòbia, fruit d'un treball de nou mesos per part d'una comissió d'investigació elegida específicament per una majoria aclaparadora. I el parlament no el va aprovar.

L'Europa embolicada

L'embolic va ser tan gros, que fins i tot Simone Veil, una de les patums del grup liberal, se'n va desmarcar tot qualificant el debat d'"espectacle miserable". I n'hi havia per això i per molt més.

Al darrera, amb tota probabilitat, hi havia un pacte entre el líder d'aquest grup, Valéry Giscard d'Estaing, i l'extrema dreta per oposar-s'hi, a canvi del seu suport a la candidatura de Giscard per a la presidència del parlament.

Fins el darrer moment el grup socialista va estar buscant un consens impossible i va acabar diluint la seva pròpia resolució. El grup demo-cristià se'n va saber sortir d'una forma un xic més elegant amb una proposta de condemna al racisme sense, però, cap implicació pràctica.

El futur de les 77 recomanacions d'aquest informe resta, doncs, enlaire. Tanmateix, podrien formar la base reivindicativa de moviments i mobilitzacions anti-racistes. Per exemple, el número 33 parla d'una "Targeta de resident europeu (que) permetria als residents legals no comunitaris de circular lliurament, residir i treballar a la Comunitat Europea."

El número 35 suggereix "una política comuna de refugi i asil segons els principis del conveni de les Nacions Unides sobre els refugiats". Un altre apartat critica el fet de que s'han escamotejat els temes de migració de tot control democràtic mitjançant la creació de "grups semiclandestins com el de Trevi i el Grup ad hoc sobre immigració" i recomana la interposició d'un recurs al respecte davant el Tribunal de Justícia del CEE.

Països Catalans acullen

Aquí va fer un estiu força abrusador. El 24 de juliol a Calafell (Baix Penedès), el marroquí Abdeslam el Hammad, vigilant nocturn, va ser mort a causa d'un seguit de cops al cap. El 31 de juliol 4 nord-africans van ser apallissats a Alcarràs (Segrià) per gent actuant a cara coberta. L'11 d'agost, 3 veïns de Tortosa van ser arrestats per l'assassinat d'Ahmed Boussal, també marroquí. I cap a finals d'agost, 6 algerians van ser agredits i ferits a Alpicat (Segrià) quan dormien a l'aire lliure.

Un altre cas que convé d'afegir a aquesta llista, malgrat les importants diferències existents, és la mort de Ferran Vilarnau, de setze anys, a Premià de Mar, a mans d'uns "skins". Aquests han perpetrat agressions a Barcelona i pintat les parets amb el seu lema de "white power" (poder blanc -l'anglès el fan servir ells).

A les Illes ha estat un altre cop l'Administració qui s'ha ben lluït. El mes de juny Comissions Obreres va lliurar a mans de la Delegació del Govern Balear una llista d'uns 300 marroquins que portaven molt de temps vivint i treballant a Eivissa i van rebre la promesa de la legalització de tots els qui havien arribat abans del 1986 o qui tenien feina. Però tots els expedients es van passar a la policia, la qual va començar a perseguir la gent implicada.

Davant aquesta situació un centenar d'ells es van tancar durant una setmana a l'església de la Santa Creu fins que van rebre... una altra promesa de tramitació dels expedients. El delegat del govern a Eivissa va intentar de distreure l'atenció de la qüestió central bo i insistint que "allò que més preocupa és que hi hagi una màfia que pugui servir de tapadora per l'explotació del seu mateix poble." Hipocresia pura.

I molta calor, també, durant el motí a la presó de Fontcalent (Alacant) aquest mes de novembre. Un testimoni conta que la segona nit "estaven com bojos. Van dir que calia matar algun funcionari, algun gitano o algun moro. Tres d'ells estaven molt alterats i recorrien el pati del mòdul 3. Chokvy Benhamed hi era, tapat amb una manta. Tot fou molt ràpid i el van deixar com un colador." Així va trobar là mort aquest algerià de 41 anys en presó preventiva amb, segons l'informe forense, 27 ferides causades per objectes com ara tornavisos, punxes, estilets i pals.

Cap a Madrid

El dia 18 de novembre es va fer una manifestació estatal a Madrid a favor d'immigrants i refugiats. Tret d'un grapat de gent vinguda de Saragossa, Castelló i La Rioja, el gruix de la mani era de Madrid i de Catalunya. Aquest darrer contingent va ser realment impressionant. Passaven de cinc centes les persones qui van sortir de Mataró, de Premià i de Barcelona amb autocar, viatjant durant tota la nit per ser-hi presents.

Més de la meitat n'eren gent de l'Oest d'Àfrica (Gàmbia i Senegal) i hi havia també una molt bona representació de gent de Guinea Equatorial, de Filipines (gairebé totes dones) i, en nombres més petits, d'Amèrica Llatina i el Magreb. En canvi la quantitat de gent catalana o, per ser més exacte, no immigrant, era molt minsa. Només SOS Racisme n'hi va aportar un nombre apreciable.

Aquest fet reflecteix un greu problema al si de Catalunya Solidària. Aquesta va néixer com a un organisme agrupant unes 15 entitats catalanes en solidaritat amb els i les immigrants. Més endavant, s'hi van afegir els mateixos col.lectius immigrants, els quals han portat quasi tot el pes de les mobilitzacions.

La importantíssima tasca de sensibilització dels sindicats en relació a aquest tema encara queda per fer. En aquest sentit és interessant de remarcar la presència de Nicolás Redondo, el mes de setembre, en una manifestació convocada pel sindicat de la construcció de Suïssa a favor dels drets dels immigrants en aquest país.

Davant de trenta mil persones, moltes emigrants de l'Estat espanyol, els discursos des de la tribuna van parlar de la necessitat de rebutjar "un sistema econòmic europeu sense un sistema paral.lel de defensa dels treballadors". Quan aquesta actitud es traslladarà a la pràctica dels sindicats majoritaris aquí?

"La unitat fa la força"

Els col.lectius immigrants a Catalunya estan actualitzant aquesta vella consigna tot creant una federació per conjuminar els seus esforços. Si ho assoleixen, serà més difícil que les diferents administracions els puguin dividir o ignorar. L'èxit de la seva convocatòria a la manifestació de Madrid hi podria donar una empenta considerable.

Com és el cas amb altres moviments, la pròpia gent afectada no pot esperar la solidaritat d'altres sectors de la societat per organitzar-se. No obstant això, aquests s'hauran d'afanyar a mostrar la solidaritat que professen si no volen perdre també "el seu últim vestigi de vergonya".

Oriol

Les Cartes d'Alou

Alguns crítics han opinat que aquesta pel.lícula va guanyar la Petxina d'Or al festival de cinema de Donosti només de retruc. Tanmateix és una obra artísticament gens menyspreable. A més a més, ens ofereix una visió d'alguns aspectes de la nostra societat que no acostumen a ser tractats al cinema, i ho fa, sense escarafalls, des del punt de vista de la gent que es troba a la part més baixa de la piràmide.

Mulie Jarju és un immigrant senegalès que viu a Mataró i qui és membre de l'associació Jama Kafo. I Mulie és Alou, un immigrant senegalès qui, després de diverses aventures i desventures, s'instal.la precàriament a Catalunya. En aquesta part del film hi surt molta gent que també són immigrants en la vida real i que participen en la lluita diària per la supervivència personal i els drets col.lectius.

La pel.lícula no és pamfletària i és amb tota naturalitat que se'ns hi presenta una petita manifestació contra la Llei d'Estrangeria. Semblantment, les escenes de rebel.lia on el protagonista es venja d'algunes de les vexacions sofertes tampoc no queden com pegats gratuïts, sinó que constitueixen un element integral de la història.

Aquest conjunt de motius fa que aquesta pel.lícula, sense ésser una obra mestra, sigui alhora de bon veure i d'un interès social i polític especial.

No ens ha d'estranyar que hagi durat poc a les pantalles del cinema comercial. Però si mai hi torna... en fan de molt més dolentes.

A dos anys d'aquella vaga general

Un record viu, una continuitat morta

Fa dos anys va fer-se una vaga general. Fa dos anys que les negociacions entre govern i sindicats es repeteixen amb molt poques interrupcions. Fa dos anys el poble va protagonitzar una gran mobilització. És només un record?

Pocs dies abans de la vaga general del 14 de desembre de 1988 escrivíem "la vaga general d'aquest dia és necessària, no suficient". Dos anys després, aquestes paraules, trivials i òbvies per una altra banda, cobren un nou sentit: el capital que suposava aquella gran mobilització ha estat dilapidat.

El peix i l'enterrament

La direcció de CCOO va expressar una idea que va fer-se famosa durant els mesos posteriors a aquella vaga: "l'ombra del 14-D és molt allargada". "No infinitament allargada", afegia l'esquerra sindical. Ara, fins i tot, pot pensar-se que no calia exagerar tant, l'ombra tenia una llargària modesta.

També assegurava la direcció de CCOO (les interioritats de l'UGT no les coneixem tant) que els resultats materials d'una gran vaga com aquella no els veuríem immediatament; que calia esperar uns quants mesos o, fins i tot, més d'un any; que hi havia exemples històrics (i no sé per què treien el maig del 68 pel mig) que demostraven que aquests resultats materials vindrien al llarg del temps. Era un bon argument. I molt hàbil. Però eludia la qüestió principal: la manera d'apropar la conquesta d'aquests resultats materials. O sigui, quina continuitat calia donar al 14-D. Les alternatives eren, bàsicament, dues: continuar la mobilització (i aquesta té moltes formes i ritmes) o frenar-la. Les direccions d'UGT i de CCOO van escollir la segona. Sabem, dos anys després, quins han estat els resultats; no sabem quins haurien estat d'haver optat per la primera alternativa, però és fàcil sospitar que aquests resultats podrien ser més substanciosos que els realment existents. Quan tens un peix viu agafat amb les mans, no val dir "ara el deixo a l'aigua i després ja el tornaré a pescar" perquè pots tornar-lo a agafar o pots perdre'l. Els sindicats han deixat anar al govern i no l'han tornat a atrapar. Veiem-ho amb algun detall.

Ja a la primera reunió que van tenir els secretaris generals de CCOO i d'UGT amb el President del govern espanyol -i l'encontre va ser tan ràpid com l'11 de gener de 1989- aquest darrer va deixar ben clar que la seva no seria una posició transigent. Era un bon avís que evidenciava que el govern estava "tocat", però que volia i podia recuperar-se si s'afluixava la tensió. Si se'l deixava tornar a l'aigua..., per seguir amb el símil aquàtic.

Un dels fulls de la Lliga - concretament del febrer del 89, perquè en varem fer bastants en aquelles dates- deia: "les declaracions d'alguns dirigents sindicals afirmant que 'ara ningú no pensa en tornar a convocar una altra vaga general' tenen un efecte nefast en la tensió de forces de la classe treballadora i del poble... S'ha de dir ben clar: ara cal una nova vaga general". I més endavant: "deixar de banda la mobilització general, i reduir-se a la perspectiva de l'1 de maig i dels convenis és, a més de completament insuficient, començar a trepitjar el potencial de lluita que va significar el 14 de desembre. Començar a enterrar-lo". Durant molts mesos la imatge més visible de les conseqüències del 14-D va ser una gran mesa de negociacions interminables. A més d'això, la negociació col.lectiva del 89 va ser molt rutinària, la qual cosa també era un indicador de que la tensió s'anava afluixant.

La signatura dels 2001

L'esquerra sindical va ser molt prudent en aquells moments tan delicats. Els sindicats gaudien d'un increment indiscutible del seu prestigi, el govern seguia "tocat", la gent esperava alguna cosa d'aquelles negociacions, les declaracions d'alguns dirigents sindicals no descartaven continuar les mobilitzacions... L'esquerra sindical no volia aparèixer amb posicions susceptibles de ser grapejades fàcilment per la burocràcia amb les famoses paraules de "sempre esteu a la contra". No. Volíem fer propostes concretes i positives.

Cap a mitjans d'abril va aparèixer el manifest dels 2001 sindicalistes (delegades i delegats de CCOO i militants amb responsabilitats en el sindicat). Cal afegir que d'aquesta munió de sindicalistes, més de 700 eren dels PPCC. L'objectiu d'aquest manifest era "cridar l'atenció a la direcció confederal i a tota l'afiliació de CCOO sobre el risc de que es dilueixin les reivindicacions i el capital social, polític i sindical del 14-D, un cop comprovada la passivitat del moviment després de la vaga general".

El secretari general de CCOO ens va acusar de "desmobilitzadors", de que despreciavem les mobilitzacions realitzades i de que menyspreàvem l'esforç necessari per aconseguir un bon primer de maig. Cap d'aquestes dues acusacions no creiem que mereixin contestar-se, ho fan soles; però la tercera la va respondre la realitat poques setmanes després: aquell 1 de maig no va ser molt més massiu que els anteriors, en tot cas va resultar molt minso respecte a les expectatives.

La "pspmania" i la primera fase de la concertació

Poques setmanes després apareix la Proposta Sindical Prioritària de CCOO i UGT. No és el moment d'entrar molt en detalls del paper que acomplia aquesta iniciativa en uns moments en els quals el govern ja havia passat l'ensurt (el PSOE havia tornat a guanyar unes eleccions, les europees) i els sindicats no estaven precisament a l'ofensiva. El principal problema, al marge dels continguts, que l'esquerra sindical oposava a la PSP era que no estava concebuda com a una plataforma de mínims per a la mobilització, sinó com a una plataforma d'objectius màxims a negociar durant molt temps. O sigui, la PSP no era un instrument mobilitzador, sinó un mitjà per a la negociació "permanent".

CCOO va entrar a la fase de la "pspmania": arreu sortien les inicials PSP, i per tot servien. PSP amb els ajuntaments, PSP amb les CCAA, PSP amb l'administració de l'Estat...

A principis del 90, govern i sindicats signen uns importants acords sobre l'anomenat "deute social" i la negociació col.lectiva dels funcionaris. Uns acords que tenien indiscutibles aspectes positius (pot discutir-se, com ho varem fer en el seu moment, si "tot el contingut" era bo, però el que no pot discutir-se és que la immensa majoria de la gent, afectada o no directament, va apreciar aquests acords de forma molt positiva). Els acords eren conseqüència de la vaga general de feia un any ("veieu?", deien les direccions sindicals, "hem tardat, però els resultats materials ja es comencen a veure"), malgrat tot la pregunta era, què treia el govern a canvi? Efectivament, tal com afirmàvem a l'Editorial del "demà" del mes de març d'enguany: "El govern també ha fet els seus càlculs. Ha preferit cedir en algunes qüestions, a canvi de tenir pacificada la vida sindical. Clar que ha canviat de tàctica, perquè sense aquest canvi del govern no s'hagués arribat a cap acord. El càlcul era el següent: els sindicats afluixen la tensió i, en contrapartida, es concedeixen algunes reivindicacions que aturen el descontent social. La tranquil.litat a canvi d'un petit preu. El govern ha fet un bon negoci".

La segona fase i acabem

Entràvem a la segona fase de la concertació. El govern i la patronal pretenen aconseguir: una contrarreforma fiscal -incrementant, entre d'altres aspectes, la imposició indirecta-; la limitació del dret de vaga -mitjançant l'autorregulació o amb una llei-, i un pacte de competitivitat - "de progrés", que diu cínicament el PSOE-.

Aquesta fase de la concertació, que no ha acabat, s'ha vist interrompuda per les eleccions sindicals. El govern exigeix més contrapartides: una corresponsabilització en determinats aspectes de la política econòmica i social. Si afegim el pretext de la recessió econòmica causada suposadament per la crisi del Golf Pèrsic, pretext que el govern vol aprofitar per fer empassar als sindicats algunes "urgències històriques" en matèria econòmica i social... ens queda un panorama no excessivament engrescador. La gran diferència entre la primera i la segona fase de la concertació és que aquella no va significar la cessió, des d'un punt de vista material, de res. La segona pot significar aquesta cessió. Hi ha dues possibilitats més: que l'acord sigui impossible, o vèncer les posicions del govern i la patronal fent alguna cosa pràctica. La primera fase no va aconseguir modificar l'orientació de la política econòmica del govern. La segona fase, sense mobilització, encara està en pitjors condicions de modificar-la.

Hem començat amb el record d'aquella vaga general. Dos anys després ens queda el record. Celebrem, per dir-ho així, el segon aniversari de la segona vaga general de la transició. I ho fem, dissortadament, pensant més en la commemoració d'un esdeveniment històric que no pas en la continuació del camí que allà es va iniciar.

Perquè, francament, al 14-D ja l'han enterrat i beneït.

Daniel Raventós

Itàlia: fa més d'un any la LCR italiana va entrar a DP

Una experiència que mereix ser explicada

A Itàlia, en una situació complicada de l'esquerra revolucionària, Democrazia Proletaria constitueix una de les organitzacions que resisteix en un procés de desorientació generalitzada. La LCR italiana va decidir de confluir-hi en el seu sí, participant com un element més d'aquest partit en la seva construcció. Això no vol dir que no existeixin problemes ni dificultats en un procés complex; de tota manera i malgrat la diversitat de situacions, constitueix una experiència interessant. Per aquesta raó hem demanat a un militant que hi va participar directament, aquest article que ens aporta força elements per un millor coneixement i una millor comprensió

L'estiu del 1989, la secció italiana de la Quarta Internacional, la LCR, va decidir formalment la seva dissolució per confluir amb Democrazia Proletaria, una de les organitzacions més importants i representatives de l'extrema esquerra italiana.

Les raons d'una confluència

En els darrers anys les dues organitzacions polítiques havien instaurat una bona relació d'unitat d'acció, tot i mantenint diferents punts de vista sobre algunes qüestions (especialment sobre temes de caràcter estratègic, identitat política, idea del partit, etc.), en el terreny conjuntural s'havia arribar a importants formes de col.laboració. A més de la presentació comuna a les eleccions, va ser significativa en aquest aspecte la construcció conjunta de "Democrazia Consiliare", un corrent d'oposició sindical a l'interior de la CGIL (Confederació General Italiana del Treball, sindicat majoritari dirigit pel PCI).

Malgrat tot, la decisió de confluir a la DP no derivava únicament de les consideracions positives del treball unitari: elements nous -i decisius- van fer madurar aquesta idea.

Com la majoria de l'esquerra italiana, tampoc la DP ha restat immune a la crisi més global que travessa el moviment obrer en aquests anys i a les grans confrontacions d'idees i d'opcions que aquesta ha suscitat. De la temàtica del medi ambient a la reflexió sobre l'estalinisme, l'àmbit d'aquest debat és molt ampli i, sobretot, suporta malament les respostes preelaborades o els esquemes habituals. Això és així perquè no es tracta de cap discussió filosòfica o històrica abstracta, sinó de reflexions que orienten la intervenció quotidiana de centenars de militants.

Concretament per Democrazia Proletaria, en els darrers temps han registrat l'obertura d'un debat sense límits, i no sempre en termes concrets, unit a una crisi bastant greu. La confrontació amb el partit-moviment verd, el parcial retrocés electoral i la poca claredat sobre les perspectives a llarg termini, són tot d'elements presents a l'origen d'aquesta crisi. Per una organització com la DP (nascuda al final dels anys setanta recollint sectors diversos de la disgregada extrema esquerra italiana) que valoritzava una tradició de partit contenidor de diferents ànimes, el trencament de la mediació política que el mantenia unit ha generat una dinàmica centrífuga. Per exemple, el debat sobre la política del medi ambient ha fet madurar, en un sector del partit, una reflexió que poc a poc l'ha

separat del marxisme i, en última instància, de la mateixa DP. L'escissió d'aquest grup, realitzada en la primavera d'enguany, no ha estat tant l'origen de la crisi de DP, com la seva primera i dolorosa conseqüència.

Així, a l'inici de l'actual curs polític, el quadre que es presentava era d'una total barreja de papers, amb moltes certeses en dubte i amb la sensació, al menys en alguns sectors més sensibles, d'haver de repensar i de reconstruir un partit diferent.

La reflexió de la LCR italiana

Pels militants de la LCR l'elecció era clara: o ser part integrant d'aquest decisiu i difícil procés de reflexió política -que a més de la DP afectava a l'immensa majoria de revolucionaris a Itàlia-, renunciant a la seva pròpia independència; o d'una o altre forma, restar al marge, amb la presumpció de ser l'últim bastió contra la crisi del moviment obrer.

L'elecció, després d'un debat molt ric, fou d'invertir el patrimoni propi, les pròpies idees i la pròpia experiència en el projecte d'una nova DP, conscients de que no es tractava d'una tasca simple ni d'una mera maniobra política.

Entrar en la DP significava la possibilitat de treballar i de discutir "a la par" amb centenars de militants comunistes i, fins i tot, de ser "contagiats" d'idees i experiències diferents, però no per això menys vives i interessants. Sense renunciar a la pròpia identitat de militants de la Quarta Internacional (cosa que, d'altra banda ningú els demanà), podia ser possible de construir junt amb altres un nou projecte polític i organitzatiu, col.laborar a la refundació d'un pol revolucionari a Itàlia.

Un primer balanç

Gairebé a un any de distància de la confluència, és possible de fer un balanç d'aquesta experiència original.

Un element apareix amb claredat: l'experiència d'aquests mesos ha demostrat que és possible, en el mateix àmbit organitzatiu i amb una referència política comuna, de conservar la pluralitat d'opinions i d'identitat política. Conservar aquesta pluralitat i, al mateix temps, avançar en l'activitat quotidiana i en la construcció del partit, no era cosa feta. No és únicament per això que es resguarda el corrent marxista revolucionari de la DP. Tot i no existir en els estatuts de Democrazia Proletaria el dret a l'estructuració de tendències permanents, la pràctica política d'aquests mesos ha revelat l'existència i la cristal.lització de diferents opcions. El veritable problema no es troba tant aquí com en la debilitat i la desorientació generades per una crisi que és lluny de ser resolta.

Un altre aspecte digne de tenir en compte és que la confluència de la LCR ha alimentat efectivament l'intercanvi recíproc que es volia. Després d'un any de militància en un mateix partit, pot dir-se que els militants de l'antiga LCR han conquerit plenament la ciutadania a la DP, més pels mèrits del treball i del debat quotidià que no pas per victorioses discussions ideològiques.

El procés de "refundació" de la DP sobre noves bases no ha seguit i no segueix un camí homogeni. La reflexió ha avançat en un any, incorporant nous i importants elements, com la crisi i la discussió a l'interior del PCI. Segurament pot afirmar-se que es tracta d'una qüestió oberta. Tot i així, i això és un element positiu de balanç, la presència dels companys i companyes de la Quarta ha reforçat i desenvolupat una opció més decididament classista i revolucionària a la DP, encara que resti molt camí per recórrer i molta feina per fer. Segurament les raons per les que es va arribar a la confluència romanen vàlides encara avui i s'han reforçat amb l'empenta que la nova fase política demana i amb la feina feta amb tots els altres militants de la DP en aquests mesos.

Fabrizio Dogliotti

Nicaragua avui

El cas de "La Primerís

Nicaragua resta avui absent dels titulars dels grans diaris i de la TV. Malgrat això segueixen passant coses importants que cal conèixer. Publiquem avui un ampli reportatge del nostre col.laborador Ibon sobre el cas de Ràdio "La Primerísima".

El ministre de Treball i el president de l'UNAG, a la reunió

A Managua, el diumenge 30 de setembre del 1990, a les 8,30 del vespre, quatre individus armats i vestits "de civil" arriben a les instal.lacions de l'emissora de ràdio "La Primerísima". Diuen ser inspectors del Ministeri de Governació. Després d'amenaçar i reduir els treballadors presents a l'emissora, tiren benzina a les instal.lacions i les cremen. Una hora mes tard, l'emissora resta reduïda a cendres.

Darrera queden quasi cinc anys de periodisme compromés amb la Revolució i amb el poble nicaragüenc. "La Primerísima" va néixer el desembre del 1985 com a emissora estatal. Aviat va destacar per la qualitat dels seus programes informatius, en especial "Somos Noticias" i "Sin fronteras". Amb ells, els 39 treballadors de l'emissora treien a l'aire les lluites populars, formulaven denúncies, fomentaven debats i recolzaven les "causes justes". Després de la derrota electoral del FSLN, els treballadors de l'emissora formen l'Associació de Periodistes Revolucionaris de Nicaragua (APRANIC) que aconsegueix la titularitat de la ràdio al privatitzar-se aquesta.

Una ràdio en la lluita

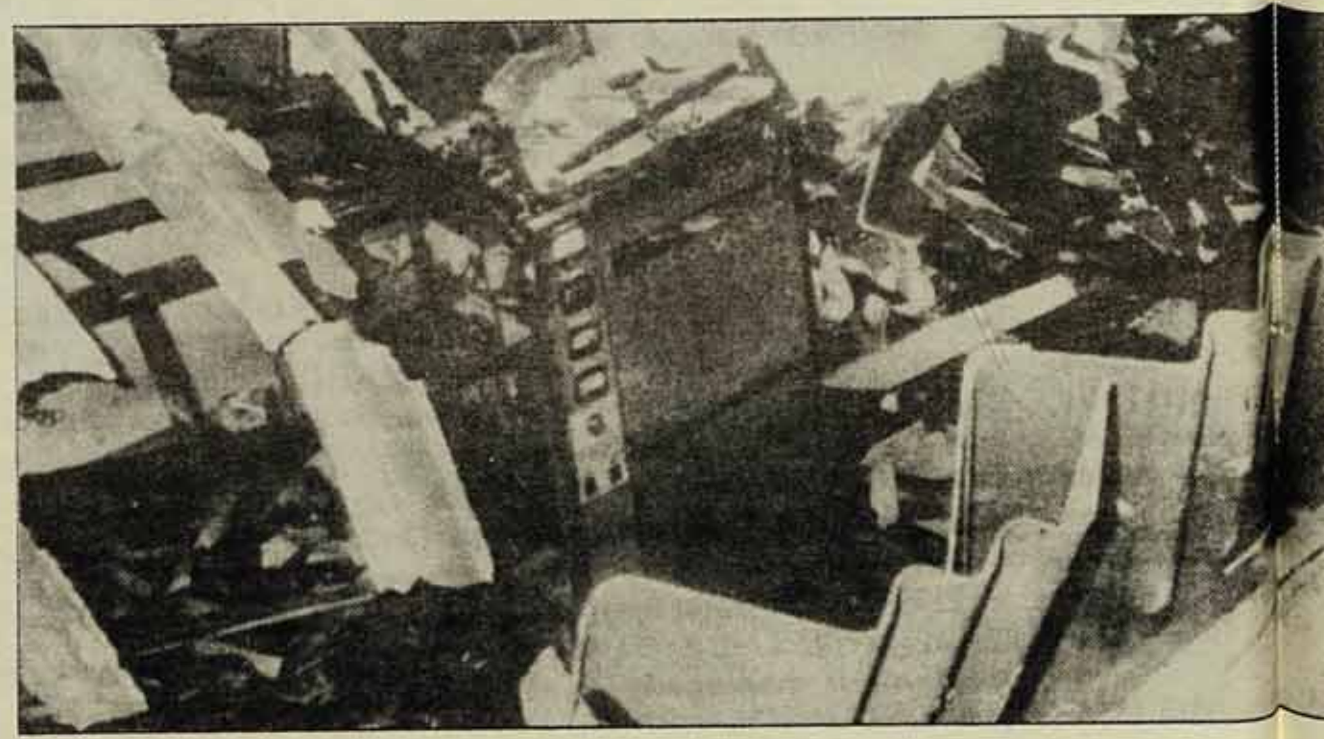
En els cinc mesos de govern burgès, l'emissora esdevé una referència imprescindible dels sectors populars en lluita, adoptant com a línia editorial l'enfrontament radical amb les mesures antipopulars del govern. El decidit suport a les vagues del maig i el juliol d'enguany la va situar en el punt de mira de la burgesia "benpensant", repetintse des de llavors les amenaces anònimes contra la ràdio i els seus treballadors. Aquestes amenaces van concretar-se el 30 de setembre, el dia abans de la jornada nacional de protesta contra la fam i l'atur, convocada pel Front Nacional dels Treballadors (FNT, Central sindical d'orientació sandinista) en resposta a la pantomima de "concertació social" endegada pel govern de la Violeta Chamorro.

D'altra banda, en el debat obert al si del FSLN arrel del desastre electoral, "La Primerísima" es situa en el terreny de la crítica, denunciant els personatges corruptes i les actituds prepotents i pactistes de determinats sectors del sandinisme. Això li costa a William Grigsby, director de la ràdio, i a d'altres periodistes crítics com Sofia Montenegro, Carlos B. Chamorro i Roger Sánchez, recentment mort, una diatriba a càrrec de Rosario Murillo, en el més pur estil de "martell d'heretges", la tesi de la qual és que no pot tolerar-se cap crítica al sandinisme des dels mitjans de comunicació sandinistes, arribant a acusar Grigsby d'agent de la CIA.

Malgrat tot, els sectors populars no s'enganyen. Consideren "La Primerísima" com la veu dels sense veu i l'atac a l'emissora com un atemptat contra la Revolució. Al dia següent de l'atac, les manifestacions obreres de la jornada de protesta desviaven el seu recorregut per anar fins a la seu de la ràdio oferint així la seva solidaritat. Immediatament es van formar comités de suport, encapçalats per Lucio Jiménez, dirigent de la FNT. Els sindicats van donar el seu suport a l'emissora amb un dia de salari dels seus afiliats. La Unió de Periodistes cedeix un emissor a la ràdio per sortir a l'aire, mentre s'aconsegueixen els diners per la seva reconstrucció; i "Radio Universidad" els cedeix hores d'emissió per tal que no desaparegui la seva veu.

Mentre, el govern de la UNO, després de condemnar l'atemptat i prometre investigar i castigar els culpables, sense cap resultat fins el moment, amenaça amb treure un antic projecte de llei dels medis de comunicació, segons el qual si una emissora deixa de funcionar durant tres mesos perd definitivament la concessió de la freqüència. La solidaritat amb Nicaragua té avui la tasca d'ajudar "La Primerísima".

D'aquesta manera va quedar la planta de transmissió de "La Primerísima", després de l'atemptat

Fragments del discurs de W. Grigsby a la manifestació del FNT de l'1 d'octubre del 1990

"...Durant aquests cinc mesos de govern de la Violeta i durant els quasi cinc anys d'existència de "La Primerísima", nosaltres us hem acompanyat, hem tractat de ser testimoni i reflex de les vostres actuacions. Nosaltres som militants de la vostra causa i per aquesta raó ens van destruir. Van destruir dos transmissors, però aquí estem: 39 caps de família que amb vosaltres són tres milions de nicaragüencs que, amb un sol puny, farem trossets d'aquest govern, fins tornar a construir la democràcia..."

"... La dreta especula ara sobre els autors d'aquest atemptat terrorista. Vosaltres sou oïents de "La Primerísima"... sabeu quina és la nostra militància, en quin costat estem. Nosaltres no estem en el bàndol dels rics, dels Chamorro, del Dreyfuss, del Godoy, dels que es diuen comunistes, dels que un dia foren socialistes. Nosaltres estem del costat dels sandinistes. Qui en pot ser l'autor? Responsabilitzem al govern feixista... independentment de si el govern va ordenar o no fer l'atemptat. Diuen que la policia investigarà. Jo no sé si descobrirà alguna cosa. Tinc molts dubtes. No hi ha voluntat política per conèixer els resultats..."

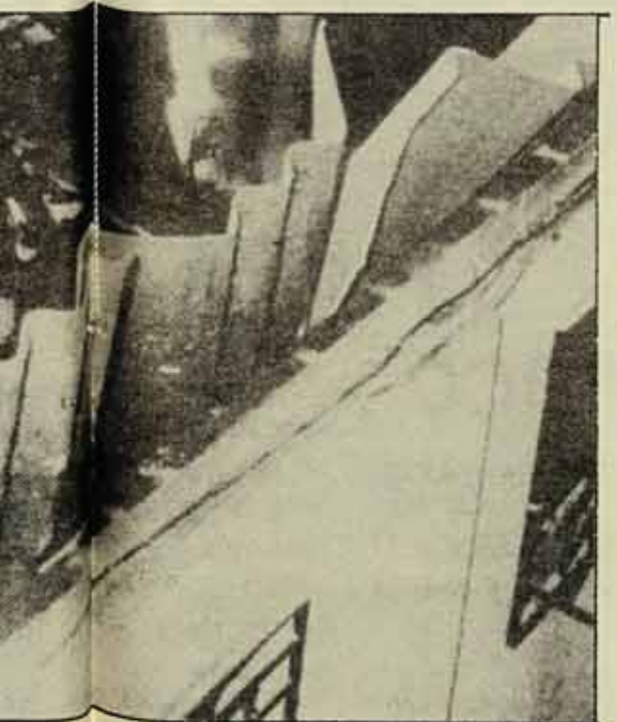
"... A aquestes alçades ja no és important de determinar qui fou l'autor material. El més important és que nosaltres sabem d'on va arribar el cop i sabem on cal tornar-lo. Però no respondrem amb terrorisme a una acció terrorista. Respondrem amb fets, amb lluita al carrer, en els sindicats, en les fàbriques, fins a obligar aquest govern a assumir polítiques que beneficiïn al poble i no a la burgesia..."

"... Tornarem a l'aire de nou... Aquesta és una promesa i un compromís amb vosaltres. Pot ser que amb la vostra ajuda i amb les possibilitats que tinguem en els organismes internacionals podrem adquirir un transmissor. Però resulta costós. Són 140.000 dòlars el que la burgesia ens va prendre... Tot i així tenim confiança. Tenim la plena seguretat que amb el vostre ajut i el suport del poble sortirem endavant. I per mal que li pesi a la burgesia, als enemics de la democràcia, als enemics del sandinisme... tots els programes de "La Primerísima" tornaran a sortir a l'aire per produir cada dia un nou mal de panxa a aquest maleït govern..."

"... Nosaltres som enemics de la burgesia i ho diem amb la boca plena als quatre vents. I som sandinistes. I no tenim cap inconvenient en continuar cridant-ho aquí o a qualsevol altre lloc..."

merísima"

NAG, a reunions per la concertació

Entrevista a William Grigsby

William Grigsby ha estat a Barcelona i hem aprofitat per fer-li aquesta entrevista pel "demà"

Quin paper pot jugar "La Primerísima" en la situació actual de Nicaragua?

Crec que el més important és propiciar el debat, la discussió de totes les coses que passen a Nicaragua i de les perspectives de la revolució i del FSLN com a tal. El més important és impulsar, "motoritzar" aquest debat. Fins ara, més o menys, s'havia aconseguit, però... bé... ara no es pot fer.

Com es situa la ràdio en aquest debat?

Nosaltres creiem que cal mantenir inalterables els principis que van inspirar la lluita revolucionària a Nicaragua i, a partir d'aquests principis, refer el programa del FSLN, recollint la nostra experiència d'onze anys de govern i aquesta guia fonamental que han de ser els principis revolucionaris, més les experiències d'aquests últims mesos arreu del món. Quina mena de partit volem ser? Bé, cal discutir-ho. Quin programa oferirem? Això també cal discutir-ho, per tal de partir d'aquests principis que van inspirar la lluita revolucionària.

Quin paper creus que han de jugar les organitzacions populars i, en concret, com penseu des de la ràdio reflectir els debats existents en aquestes organitzacions?

És que jo penso que les organitzacions populars han de tenir total autonomia d'acció, d'organització i de tot tipus. Fins i tot ha de ser decisió pròpia d'aquestes organitzacions si donen suport o no al FSLN. No perquè el Front hagi estat en el seu neixement, significa que pugui controlar-les. En tot cas, és una tasca revolucionària el propiciar l'organització dels treballadors, dels sindicats, però no ho és controlar les organitzacions. Una vegada creada l'organització jo crec que ja està madura per treballar sola, per cercar la seva pròpia personalitat, en funció dels interessos dels sectors que representa, del que la gent digui, del que pensen fer per enfrontar-se amb el govern... Nosaltres hem tractat simplement d'informar i de donar suport a la lluita de cada una d'elles abans dels esdeveniments, durant els esdeveniments i després, perquè generalmen tenim la informació abans, perquè a nosaltres ens la passen per tal d'anar preparant el terreny...

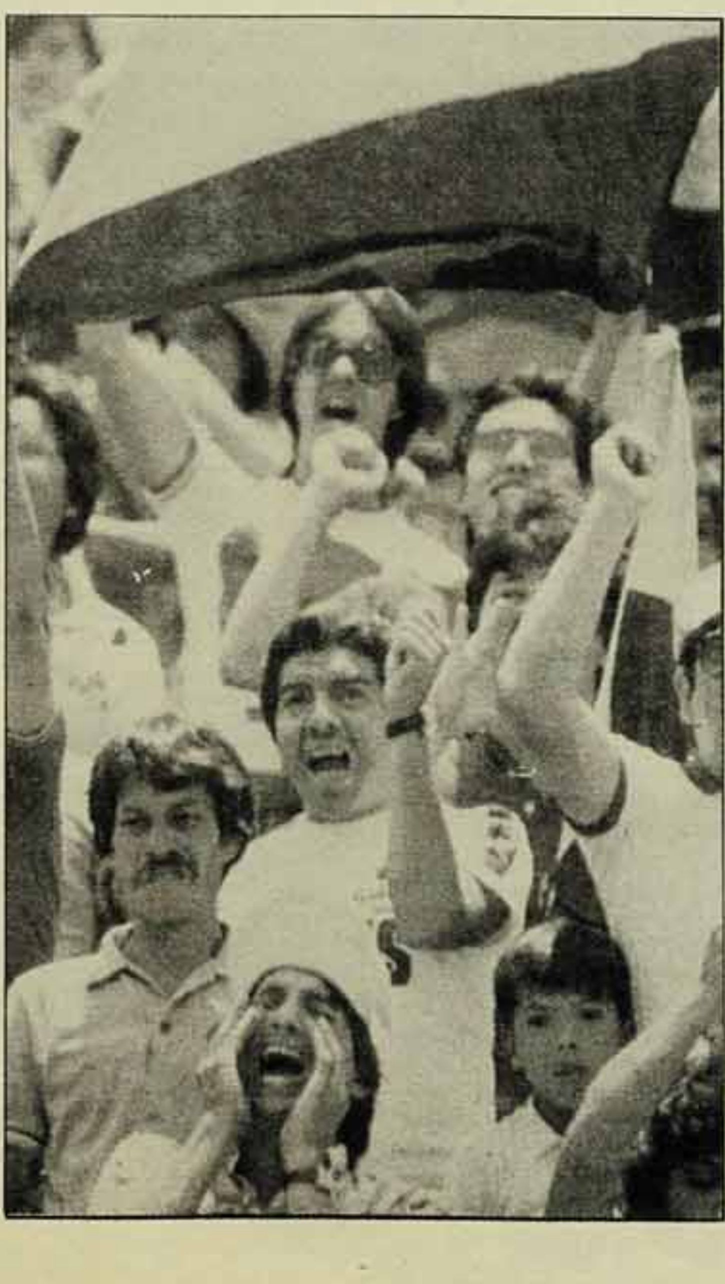
Com podries descriure la situació actual a Nicaragua? Quins problemes consideres més importants?

Jo crec que la contradicció nació-imperialisme continua latent. L'imperialisme continua impedint el desenvolupament nacional del país. El que succeeix ara és que té un govern que afavoreix que el desenvolupament del país es faci en funció dels interessos nord-americans i de les seves empreses. Des d'aquest punt de vista, necessiten una economia contruida de nou sobre el sentit estratègic que els ianquis situen el país: un model fonamentalment agro-exportador.

Crec que en aquest moment la crisi econòmica està pel damunt de totes les crisis. Nicaragua té gana, el poble està patint fam i hi ha un deteriorament sostingut i consecutiu, tots els dies, del nivell de vida de la població.

La solució d'aquests problemes jo crec que parteix d'un projecte de reconstrucció nacional, que ha de ser acordat per totes les parts i que troba el seu fil conductor en el desenvolupament de Nicaragua com a nació. El govern té la potestat de decidir i, d'acord amb això tindrem un sistema capitalista, però, bé... creem al menys burgesia nacional, continuem creant infrastructura per tal que els monopolis estrangers no robin les riqueses del país, que és el projecte que s'està preparant.

El que s'ha fet fins ara no ha estat suficient... jo crec que agreujarà més la crisi. I el que pot passar a curt termini històric és un esclat social que cap força política podrà aturar; perquè la concertació que s'ha signat no és tal concertació, és simplement l'aprovació d'un pla econòmic que vol implantar una sortida "fons monetarista" i això no és cap solució als problemes de Nicaragua, com no ho ha estat per cap país d'Amèrica Llatina.

L'entrevistat, William Grigsby

Aquesta alternativa de reconstrucció nacional de la que parles, quins elements hauria de contemplar?

El FNT té la resposta. El FNT la va presentar al govern i té punts fonamentalment diferents de l'actual concertació, amb l'objectiu de reconstruir i donar estabilitat al país. El que passa és que aquest pla fou engavanyat i s'imposà la voluntat del govern.

Ens podries explicar un xic més la proposta del FNT i les relacions existents entre el FSLN i les organitzacions de masses? Quina sortida veus a la situació?

El que passa és que jo crec que en la concertació es van imposar interessos polítics, mès enllà dels interessos nacionals de desenvolupament del país. O sigui, mantenir un status quo determinat, situant aquests interessos per damunt del projecte de solució dels problemes dels treballadors i del poble en general. Llavors es va engavanyar per una voluntat política de les principals parts involucrades en el conflicte, malgrat els dirigents sindicals. Quina relació existeix entre el FNT i el FSLN? Jo crec que és una relació de dependència més que de coordinació o de suport de l'un a l'altre; i, llavors, això impossibilita un desenvolupament autònom de les organitzacions de masses i de les seves pròpies lluites.

El desenvolupament d'aquestes organitzacions depèn més d'elles mateixes que del propi FSLN. Si les organitzacions gremials i sindicals es convencen de que la seva lluita és diferenciada de la lluita d'un partir polític pel que fa a la presa del poder, crec que les coses seran diferents. A l'UNAG es preocupen més per la defensa dels seus interessos com a camperols que no pas per la consecució del poder polític com a partit, encara que també tenen clar que únicament si la revolució aconsegueix el govern serà possible transformar la societat i, per tant, beneficiar els camperols. Però en aquest moment, el seu principal objectiu és la defensa dels seus interessos. I crec que ho estan fent molt bé.

Per aquí es comenta que existeix un nou procés d'afiliació, de renovació de les organitzacions tant a nivell d'estructures com de la pròpia afiliació. Què pots dir-nos d'això?

No hi ha cap procés nou. Això sempre ha estat així: el sindicat que vol afiliar-se a una organització s'afilia. No hi ha hagut renovació de dirigents ni eleccions més que a l'ANDEN (organització sindical d'ensenyants), on s'han mantingut més o menys els dirigents ja coneguts. En la resta de les organitzacions revolucionàries de sectors o sindicats no ha existit procés electiu intern. I pel que fa a l'afiliació, això són els gremis: qualsevol pot afiliar-se...

Ens agradaria saber la teva opinió sobre la solidaritat, especialment sobre el paper que ha de jugar en l'actual situació a Nicaragua. Fins ara ens arribava d'allà una sola veu i existia una identificació amb aquesta veu. Avui la situació és diferent, més plural. Hi ha un debat obert fins i tot amb contradiccions importants dins dels sectors revolucionaris. Com creus que hauria d'enfocar-se la solidaritat?

Crec que aquest és un tema que han de decidir a cada país. Jo no crec que nosaltres haguem de venir aquí a dir com cal fer-se o deixar-se de fer. El que jo diria és que cal tenir una visió amplia, el màxim de contactes amb Nicaragua en el terreny dels fets, i no des de fora amb opinions diverses i divergents. S'han de contrastar les opinions i tenir independència de criteri per escollir. Crec que cal mantenir la solidaritat, perquè és una solidaritat política, és una tasca política més que una feina de caritat. Si en alguna cosa es diferencia la solidaritat de la Creu Roja o de les institucions benèfiques, és que aquestes actuen amb caritat cristiana, donen almoines. La solidaritat és un projecte polític, és una militància política com a tal. És interessant mantenir un vincle permanent per canalitzar tota mena d'informacions. Respecte a que vosaltres sentíeu una sola veu des de Nicaragua, nosaltres també sentíem una sola veu i varem aprendre, o estem aprenent a escoltar altres veus.

Jornades de Debat Feminista

Crònica d'un canvi anunciat

El passat cap de setmana s'han realitzat unes Jornades de Debat per a Dones, organitzades per la Comissió contra les Agressions a les Dones i la Coordinadora Feminista de Catalunya. Els temes: Prostitució, Pornografia, Dependències Afectives i Sexualitat.

Fer un resum del conjunt d'aportacions i debats és difícil. Però, hi ha tres elements que ens poden ajudar a fer-nos una idea del que han estat. El primer: la gran quantitat de dones que hi han assistit; el segon: l'interès de les aportacions i debats; i el tercer: la constatació que són debats oberts, i que encara ens queden moltes preguntes sense resposta.

Les Jornades estaven convocades a la sala d'exposicions de les Cotxeres de Sants, amb una cabuda per a 225 dones. Una setmana abans les dones que les havíem organitzat ens vam adonar de la gran expectativa. Així que varem decidir ferles a l'Orfeó de Sants. Sort en vam tenir, ja que a tots els debats la sala estava molt plena (500 seients), i fins i tot un munt de dones dretes i a terra. Unes 1.000 dones han participat en tots o alguns dels debats.

L'èxit d'aquests debats no ha estat només d'aquestes jornades. El dia 29 al matí el Grup de Dones de la Universitat Autònoma va organitzar una xerrada amb la Carla Corso i la Raquel Osborne, al que assistiren més de 800 persones. Es comentava que a la U.A.B. mai hi havia hagut tanta gent en una xerrada.

També ha estat un èxit, encara que més parcial, la resposta de la premsa. Centrat principalment en el tema de prostitució, i amb la Carla Corso com a personatge, durant dos dies no vam donar abast per a respondre totes les entrevistes que es demanaven des dels diaris i ràdios, essent aquest darrer mitjà el que va donar més ressò a les jornades. No us penseu que exagero!, però davant de la més absoluta ignorància amb que ens tracten habitualment als mitjans de comunicació, a veure si això no és un èxit.

Els debats...

Aquestes jornades tenien principalment dos objectius: que més dones coneguessin els debats dels grups que les convocaven, i que aquests debats s'obrissin al conjunt del Moviment Feminista.

Els temes tractats en aquestes Jornades es van començar a discutir més extensament al Moviment Feminista de Catalunya arrel de les Jornades contra les Agressions a les Dones que es celebraren el desembre del 89. En la discussió del per què o quins són els elements que produeixen o afavoreixen les agressions a les dones, ens van sortir molts interrogants com: quin paper juguen les imatges (mitjans de comunicació, pornografia...) sobre el comportament de la sexualitat?, si la prostitució és un treball a eliminar ja que podia ésser un col.lectiu de dones que rebien més agressions, si la prostitució potenciava els valors patriarcals, ja que les prostitutes podien representar el màxim exponent d'objectivació de les dones, quin paper jugaven les dependències afectives en el sagnant tema dels maltractaments a les dones, quin tipus de fantasies sexuals tenim les dones... En fi, un munt de preguntes que ens ha fet reflexionar molt durant aquests dos anys, i moltes per les quals, com ja deia al començament, encara no tenim una resposta clara. Durant aquests temps, sectors del Moviment Feminista hem aprofundit sobre les nostres anàlisis, tot canviant una part dels nostres elements de reflexió.

Crec que l'element principal que està operant en aquest canvi és el reconèixer de que no existeix un model de comportament feminista, així com l'acceptació de la diversitat de les dones en tots els terrenys. En algun moment el Moviment Feminista ha tingut la tendència a elaborar un decàleg de comportament/pensament de les dones, i això no vol dir que faci una crítica a les reflexions anteriors del Moviment Feminista, sinó que cal simplement acceptar l'existència de canvis.

Aquest procés de reflexió no ha estat paral.lel en el conjunt del Moviment Feminista, i crec que aquesta és una de les constatacions, que en part ja s'era conscient, d'aquestes Jornades. Una constatació que crec positiva, ja que malgrat ens ha costat entendre'ns en alguns debats, ens permetrà continuar els debats i discussions en aquest llarg camí que ens queda per recórrer.

En els darrers exemplars del "demà" hem publicat un article sobre pornografia que explicava la discussió que actualment hi ha al Moviment Feminista. També hem publicat un escrit de la Carla Corso (prostituta del Comitè pels Drets Civils de les Prostitutes a Itàlia), en aquest número publiquem part de la intervenció de l'Emilce Dio Bleichmar en el tema de les Dependències Afectives. Resum: que us hem tingut ben informades i informats dels debats, però ampliarem una mica amb alguns dels elements sortits a les jornades.

El cartell de les jornades

Prostitució

Aquest ha estat el debat que ha fet trencar més motlles. Crec que la Carla Corso en dos dies que ha estat entre nosaltres ens ha fet comprendre que el debat de sí o no a la prostitució no ens porta enlloc, sinó què l'element fonamental de reflexió és el reconeixement de l'existència de la prostitució i el suport a les reivindicacions de les prostitutes. Va acabar la seva intervenció amb una frase digna de publicar i estendre: "Les prostitutes haurien de tenir suport per a denunciar qualsevol forma d'explotació i violència a la que es vegin obligades a sometre's. Però només fent desaparèixer el pesat estigma moral que cau sobre elles, i reconeixent el seu dret a l'autodeterminació, podran arribar a sentir estima per elles mateixes".

La Raquel Osborne ens va aportar una reflexió sobre quins han estat els elements d'anàlisi del Moviment Feminista, en el sentit separar a les prostitutes de la resta de dones, tot assenyalant que el fonamental és entendre "la prostitució com a nou subjecte històric".

Al final de l'acte encara es respiraven dubtes, que van sortir als altres debats: si realment hem de considerar un treball "normal" la prostitució, si les prostitutes reben un plus de violència, què fer davant la marginació...

Pornografia

Aquest ha estat un dels debats més polèmics, i alhora dels més difícils. Els elements de debat no els tornaré a reproduir, ja que es van publicar al "demà" del mes d'Octubre. Com a innovador remarcar que Maruja Sarasola, de l'Asamblea de Mujeres de Bizkaia, ens va exposar unes dades sobre fantasies sexuals de les dones i els homes, força interessants.

Observava que quan comparem el grup de dones amb vàries experiències sexuals amb els grups d'homes, les estadístiques donen xifres molt semblants; em refereixo a fantasies de relacions socialment no acceptades com: el lesbianisme o l' homosexualitat, les relacions amb violència, les relacions amb una persona diferent a la parella, les relacions múltiples...

El debat va ser difícil i possiblement, desenfocat, ja que es va convertir en un si o un no a la pornografia. Arguments contra la pornografia que van tenir molt de pes són: l'acusació que es tracta d'una indústria capitalista, que influeix en el comportament sexual de les persones, que genera violència... i segur que totes aquestes afirmacions són certes, però hi ha una sobrevaloració dels altres elements o institucions que també tenen aquesta característica, o com a mínim, cal que ens preguntem per què actuem de forma diferent davant la pornografia, (o altres elements relacionats amb el sexe), que davant dels que no ho estan.

Sexualitat

Les exposicions en torn a aquests temes van ser molt interessants. Els elements que més van insistir les ponents de la taula van ser tres. El primer d'ells sobre la necessitat de reflexionar sobre la diversitat de comportament sexual de les dones, un element que l'hem de considerar relacionat amb la vella reivindicació del dret al propi cos. El segon, l'acceptació de tota excitació i conducta sexual, sempre que sigui desitjada. I el tercer, la necessitat de reflexionar sobre quin paper juga el gènere en cadascuna de les discussions que fem sobre sexualitat. A més d'això, es va debatre sobre l'aspecte de com es construeix el comportament sexual, és a dir tots aquells elements que poden intervenir en la construcció social de la sexualitat.

Va ser en aquesta taula on van sortir la diversitat d'opinions presents a la sala, la necessitat de continuar debatent, i una certa sensació de que s'estan produint canvis importants en la nostra reflexió en torn al tema de la sexualitat i que no han estat prou discutits en el Moviment Feminista.

Crec que totes estem d'acord en què aquestes jornades han significat el primer debat ampli sobre el tema i la necessitat que continuem les discussions d'aquests temes. La Comissió contra les Agressions a les Dones, a la que pertany, ho té molt clar que vol continuar i pensa editar ben ràpid totes les aportacions que van haver-hi a les Jornades.

Des d'aquestes línies vull recollir les intervencions que assenyalaven que el canvi, si és fruit de les reflexions i del treball conjunt, no ens ha de fer por. Primer perquè som un Moviment relativament jove, i segon, perquè els anys que estem acumulant d'experiències són molt rics.

Neus Moreno

ALGUNS LLIBRES SOBRE AQUESTS TEMES:

S.Vance, Carole (compiladora)
Placer y Peligro. Explorando la Sexualidad Femenina.
Col.lecció: Hablan las Mujeres. Ed. Revolución, Madrid, 1989

Osborne Raquel
Las Mujeres en la Encrucijada de la Sexualidad.
Ed. La Sal, Barcelona, 1989

S.Vance, Carole i altres.
Mujer, Sexo y Poder.
Ed. Proyecto "Mujer y Poder", Forum Política Feminista, Comisión antiagresiones del Movimiento Feminista. Madrid, 1990

Carter, Angela
La Mujer Sadiana.
Ed. Edhasa, Barcelona, 1981

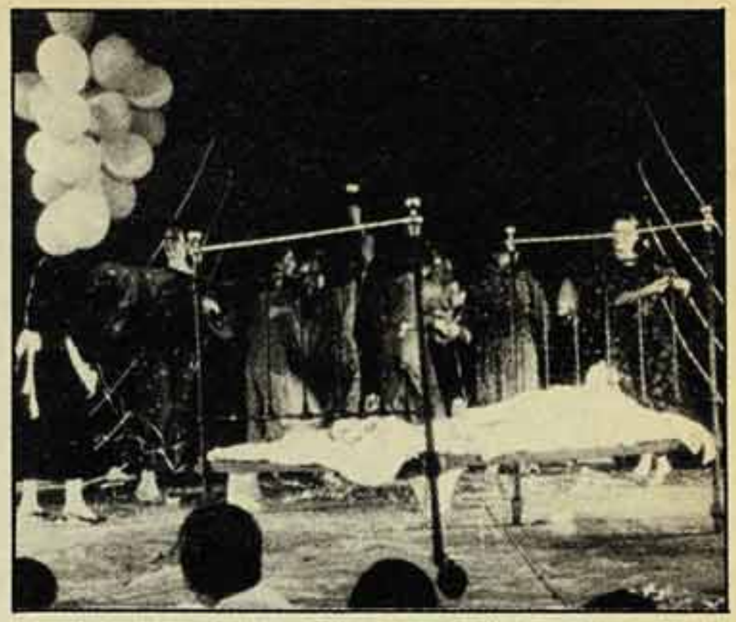
Jaget Claude
Una vida de puta.
Ed. Júcar, Madrid, 1977

Dio Bleichmar, Emilce
El Feminismo espontáneo de la Histeria.
Ed. Adotraf, Madrid, 1985

Pla, Fina i altres
Yo, Tú: Nosotras. (Mujeres en busca de una nueva identidad)
Ed. La Sal, Barcelona, 1989

Una ponència d'Emilce Dio Bleichmar

La dependència amorosa

Dins les Jornades de debat que va organitzar la Coordinadora Feminista a finals de novembre, un dels temes que va crear més expectatives, com a tema nou de reflexió, va ésser el de les dependències afectives. Les dones del moviment fem insista, que hem lluitat sempre per aconseguir la nostra independència econòmica i emocional amb els homes, la qual cosa ens ha creat tants conflictes, escoltàrem atentament aquestes paraules que ens ajuden a construir la nostra vida emocional de manera menys culpabilitzadora, o com a mínim ens ajuden a reflexionar, que no és poc.

La ponència que ens semblà més interessant va ser la d'Emilce Dio Bleichmar, psiquiatra psicoanalista. Coneixíem una mica les seves idees mitjançant el seu llibre "El feminismo espontáneo de la histeria" (Ed. Adotraf 85), però escoltar-la en directe amb el seu accent "porteño" ens va aportar una grata sorpresa. Reproduïm el més important de la seva intervenció per estimular el debat i la lectura sobre aquesta autora, que està preparant un altre llibre sobre la depressió i les dones, revisant la relació entre la subordinació femenina i la construcció de la nostra subjectivitat.

És lògic que el feminisme tingui una relació conflictiva amb la psicoanàlisi, ja que la psicoanàlisi no ha escoltat ni ha sabut fer-ho de manera adequada a les dones. Tanmateix, crec que la metodologia de la psicoanàlisi és una eina fonamental per apropar-nos a la situació de subordinació en que es mantenen les dones; per apropar-nos, per exemple, a quelcom de tant misteriós que manté a les dones en una situació de subordinació que no vé donada per un vincle econòmic, que pertany a l'ordre afectiu i inconscient i que fa que ni la pròpia dona conegui què és el que la lliga.

La definició de dependències afectives és, en realitat, una definició donada des del poder hegemònic. La dependència, en si mateixa, és una heterodesignació, és una designació que ha fet el saber patriarcal sobre la seva idea del que és la relació humana.

El concepte de dependència està absolutament desqualificat i és considerat un terme pejoratiu. La dependència es considera sempre, com a element femení. La dona ha d'ésser depenent, dòcil, obedient; i això es part de la feminitat.

La dependència és una característica dels nens perquè ells són éssers desemparats, incapaços de cuidar d'ells mateixos. Des del moviment d'emancipació, per aquest caràcter tergiversat del concepte, les dones s'oposen a la dependència.

Tanmateix, en aquest moment, moltes dones, que treballem en el camp de la salut mental, estem començant a desmitificar el concepte de dependència. Cal redefinir-lo, no de forma heteròmana, és a dir, des dels homes, sinó definir-lo des de les dones. Per a nosaltres, el terme dependència significa una altra cosa.

La dependència amorosa és la condició per esdevenir éssers humans. La dependència amorosa és explicar el dret a ser comprès i el dret a ser reconegut. Això és quelcom que les dones fem habitualment; pràcticament és quelcom inherent al do maternal, al do de les dones: escoltar, reconèixer i comprendre.

De tal manera que totes les dones estan preparades per aquesta condició; preparades per a la dependència afectiva, sempre i quan la dependència sigui això. Des d'aquest punt de vista, hem d'exigir la dependència per a tot ésser humà.

Tota persona necessita ésser reconeguda, escoltada i compresa. En aquest sentit, els homes són tant dependents com les dones, sense cap mena de dubte. El que passa és que la dependència masculina està més encoberta. Els homes sempre tenen a la seva mare o a una dona que els escolta.

La nostra vida no és la relació

El problema és que les dones,i això és el que es descobreix quan aprofundim una mica, no fem només d'aquest rol femení una necessitat, sinó que organitzem tota la nostra identitat i gran part del projecte vital en relació a ella. Creiem que a través de la relació amorosa ja s'ha resolt la nostra vida, convertint el manteniment d'aquesta relació en el fi últim de la nostra existència.

Una dona que no aconsegueixi fer-se valer pels seus fills, pares, parella, falla en el més pregon d'ella mateixa, falla com a ésser humà. Com a dones, serem estimades fonamentalment per la capacitat que tinguem de desenvolupar una relació.

Per aquest motiu pot ser difícil per a una dona trencar una relació per molt torturant i desfavorable que sigui, i quan ho fa, entra en una depressió, depressió absolutament narcisista en relació a si mateixa, perquè està fallant com a persona.

Exigir a una dona que trenqui aquesta relació és exigir-li que modifiqui la identitat més profunda i més inconscient que té, i que modifiqui un dels imperatius categòrics que ens defineixen com a dones: prendre cura del cos, prendre cura de la relació, prendre cura de l'altre en tant que ésser humà i la responsabilitat per la vida. Encara que les lleis a les que hem estat sotmeses, que estan introduïdes al nostre cos i instal.lades al nostre inconscient, són lleis de l'ordre patriarcal, és quelcom que es tramet per via materna. És un imperatiu. És aquest un imperatiu femení que ens porta a responsabilitzar-nos de tots els altres. Això és una distribució absolutament injusta, però no podem lluitar contra la injustícia si dins dels nostres propis caps no tenim clar que estem atacant quelcom molt pregon de la nostra pròpia identitat.

Fer-se fortes

Per a una dona, separar-se del seu marit, dirigir-se a una casa d'acollida, significa sentir-se desnaturalitzada, trencar el pacte amb la naturalesa (amb tenir cura del cos i de la vida). Si això no queda suficientment clar moltes dones no poden avançar. I avançar no significa trencar la relació, sinó interioritzar un altre valor i un altre atribut de la feminitat que no sigui el prendre cura de la relació. Si és possible fer aquesta modificació de manera que la dona comenci a sentir que és capaç de cuidar-se d'ella mateixa, de ser responsable del seu propi equilibri mental i emocional, que no ha de delegar aquesta responsabilitat a ningú, és a dir, si la dona resulta capaç de fer-se càrrec d'ella mateixa, llavors s'emancipa del seu propi imperatiu categòric d'estar al servei de prendre cura dels altres.

El moviment feminista necessita contemplar els problemes intrapsíquics i subjectius com quelcom que cal col.locar a la vida, perquè és aquí on el sentiment de responsabilitat de la dona està allotjat.

Mentre les dones ens sentim enormement responsables d'oferir serveis i no aspirem a tenir poder en altres situacions seguirem mantenint la desigualtat.

Caldria redefinir les dependències. La dependència amorosa seria l'única dependència possible, les relacions impliquen dependència amorosa. Una altre cosa és la dependència com a incapacitat d'assumir la responsabilitat de la nostra vida emocional.

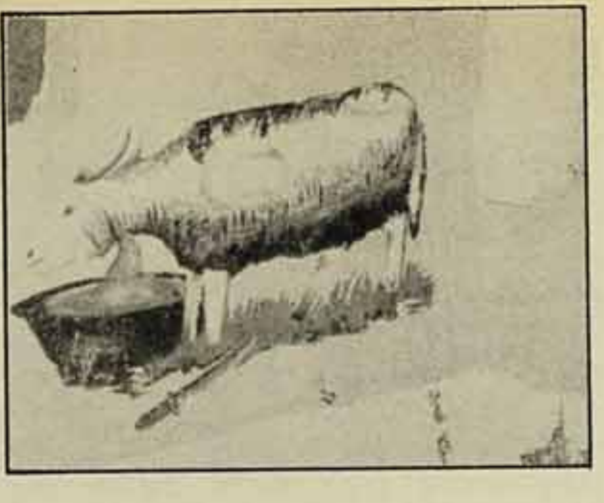
D'igual manera que lluitem per aconseguir la igualtat en altres camps de la societat, hem d'identificar què és el que ens falta també des del punt de vista subjectiu i lluitar per aconseguir-ho.

Les dones estan plenes de propòsits conscients i, tanmateix, hi ha quelcom dins de la subjectivitat que actua com a obstacle; els obstacles no estan només fora, estan també en la nostra subjectivitat. S'hi ha instal.lat perquè s'hi ha incorporat a través del procés de socialització en la interioritat.

Un material útil per a la campanya "viure sense nuclears"

Legalitat i medi ambient (I)

Què diuen les lleis, les normes, les sentències... sobre la defensa de la natura i del medi ambient? Començant per la normativa legal de l'Estat i seguint per la de Catalunya, l'autor ha elaborat aquest interessant informe. Deixem pel proper exemplar del "demà" altres aspectes com, per exemple, l'adequació legislativa a la CEE.

Les normes de protecció del medi ambient són relativament recents. A principis del segle XIX, la gestió del que avui anomenem medi ambient, corresponia, en la seva faceta urbana, d'una forma pràcticament exclusiva als ajuntaments. L'any 1925 s'aprova un Reglament Municipal de Sanitat segons el qual l'Estat assumia la regulació de les matèries anteriorment assignades als ajuntaments.

El procés de concentració de les competències sota control de l'administració de l'Estat va materialitzar-se durant l'època franquista. En aquell període van dictar-se una sèrie de normes que van atorgar les competències fonamentalment als òrgans estatals, provocant una veritable dispersió entre els diferents ministeris. Dispersió que perdura.

La Constitució espanyola

L'article 45 de la Constitució espanyola (CE, a partir d'ara) relata: "tothom té dret a gaudir d'un medi ambient adient per al desenvolupament de la persona, així com el deure de conservar-lo. Els poders públics vetllaran per la utilització racional de tots els recursos naturals, amb la fi de protegir i millorar la qualitat de vida, i defensar i restaurar el medi ambient, recolzant-se en la indispensable solidaritat col.lectiva. Pels que violin el disposat a l'apartat anterior, en els terminis que la llei fixi, s'establiran sancions penals o, en el seu cas, administratives, així com l'obligació de reparar el dany causat." Fins aquí el que diu la lletra de la CE. La realitat, però, és que la legislació està desfasada perquè molta de la normativa no lliga ni amb la CE, i, sobretot, perquè no existeix una llei general del medi ambient que indiqui què s'ha de protegir, quins són els sectors afectats, els sistemes, l'administració competent, les mesures de sanció...

Tot és sectorial, com la llei d'Aigües, la llei d'espais naturals protegits, la llei de protecció del medi atmosfèric...

La legislació alemanya, a diferència d'altres estats, té una llei general del medi ambient, on es contempla també un títol específic dins del Codi Penal de delictes contra l'ambient.

El Codi Penal

El delicte ecològic és introduït en la reforma realitzada l'any 83 del Codi Penal. L'article 347bis castiga els infractors dels preceptes a diverses penes. Es castiga la contravenció de les lleis o reglaments protectors del medi ambient, i la realització o provocació d'emissions i vessaments que puguin perjudicar la salut de les persones, les condicions de vida animal, els boscos, els espais naturals i les plantacions, entre d'altres. Aquest tipus bàsic està castigat amb arrest major -d'un mes i un dia a sis mesos- i una multa que oscil.la de les 175.000 als 5 milions de pessetes.

Hi ha factors que agreugen les penes: indústria clandestina, la desobediència de les ordres de l'administració relatives a la correcció o l'emissió contaminant, l'aportació d'informació falsa per part de les empreses sobre aspectes ambientals, l'entrebanc de l'activitat inspectora, i els actes contra el medi ambient que comporten un risc de deteriorament irreversible i catastròfic. En aquests casos, el tribunal podria imposar penes de presó menor (de sis mesos i un dia fins a sis anys) i una multa de cinc a set milions i mig de pessetes.

A més, el Codi Penal contempla una sanció facultativa com és la possibilitat de tancament o clausura temporal o definitiva de l'empresa contaminant, amb la intervenció pública de la indústria per part de l'administració a instàncies del tribunal.

A l'hora d'analitzar aquest text, crida l'atenció que només parli d'emissions i vessaments. L'article es centra exclusivament en la contaminació ambiental. Per tant, el qualificatiu que se li ha donat de "delicte ecològic" resulta exagerat. Qualsevol atemptat contra el medi ambient que no sigui el de contaminar, queda fora de l'abast d'aquest article. D'altra banda, segons l'article 347bis, la conducta contaminant ha de ser, a més de nociva per la salut de les persones i de la vida silvestre, contraventora de les lleis i reglaments protectors del medi ambient. No val, per tant, que la contaminació sigui real, danyosa o, fins i tot, voluntària, sinó que a més ha de violar disposicions legals establertes per a la protecció ambiental. La qual cosa significa que moltes conductes queden sense pena, no només perquè poden haver-hi motius sobre els quals encara no s'ha legislat, sinó perquè en moltes ocasions les reglamentacions ambientals són àmpliament generoses amb les condicions contaminants.

Algunes sentències

L'Audiència de Barcelona va dictar el febrer de 1988 una sentència contra el director de la central tèrmica de Cercs, Ernest Domingo Ibars, que va ésser la primera que una Audiència va emetre contra el delicte ecològic introduït al Codi Penal des de 1983. Defineix l'esmentat article com "un autèntic calaix de sastre", i el qualifica de caòtic com a causa de la superposició de normes. Contra aquesta resolució, que va acusar el director de la central de Cercs d'haver causat un "dany irreversible", s'ha interposat un recurs al Tribunal Suprem. Aquest recurs es va veure el passat 19 de novembre. Actualment, hi ha més d'una vintena de casos judicials oberts per possibles delictes ecològics a Catalunya. També hi ha algunes sentències dictades per alguns jutjats en matèria d'abocaments concrets. Una d'elles és la dictada pel jutjat d'instrucció no. 2 de Terrassa per la qual es condemnava dos alts càrrecs d'una empresa d'Olesa de Montserrat per delicte ecològic. Segons aquesta resolució, Sulfatex va abocar l'any 1984 pesticides tòxics al riu Llobregat, ocasionant la mort de nombrosos peixos. Durant els dies que va persistir la contaminació, van restar afectats els proveïments d'aigua de Terrassa, Sabadell, Martorell i Barcelona. Els infractors van ser multats amb dos mesos d'arrest i una multa de 500.000 pessetes. A més, es va disposar el tancament temporal de les instal.lacions industrials.

També hi ha interposades, per part de la Fiscalia de Barcelona, diverses querelles contra 19 empreses per abocar residus tòxics als rius Llobregat i Besòs. Aquestes empreses estan acusades d'abocar aigües residuals amb crom, cianur, mercuri, plom, zinc i níquel, en unes proporcions superiors a les permeses. Moltes plantes no compten amb depuradora, ni amb permisos per poder abocar residus industrials. Els informes tècnics diuen que el Besòs és més "una claveguera a cel obert" que no pas un riu.

La majoria de les agressions a la natura es castiguen amb sancions administratives completament ridícules. Les multes són baixes i, pràcticament, inoperants. La majoria d'aquestes multes estan cobertes per pòlisses d'assegurances.

En diversos àmbits jurídics i ecologistes es subratlla la necessitat d'una urgent reforma legislativa de l'actual article 347bis, totalment insuficient i inadequat per tal de garantir la protecció efectiva del medi ambient. Potser la proposta més adient sigui la creació d'una llei del medi ambient que no afavoris l'interès privat i que, en conseqüència, hi hagi una política preventiva, sense negar la importància del càstig efectiu. El Consell d'Europa aconsella (no obliga) en matèria de dret ambiental l'ús de la llei penal contra els responsables dels desastres ecològics, la pol.lució o els desastres ambientals, juntament amb altres mesures de caràcter processal penal destinades a la protecció de les quals cal destacar: -el reconeixement del dret de qualsevol grup o col.lectiu a participar en la persecució criminal dels delictes ecològics, i -l'eliminació de les possibilitats d'amnistia.

Participació i denúncia ciutadana

La CE, a diferència de la portuguesa, no preveu l'acció popular en defensa del medi ambient. La legislació criminal sí que preveu l'acció pública i, per tant, la denúncia del delicte ecològic pot fer-la qualsevol persona, associació o entitat legal, si bé s'ha de diferenciar entre actuar com a denunciant únicament i ser part acusadora en el procediment amb el fiscal. Per ser part acusadora s'ha de presentar querella, amb forma legal i signatura d'advocat, i el jutge que l'ha d'admetre pot imposar fiança, de manera que, segons la quantitat, pot actuar com a impediment a la pràctica. En el camp administratiu, que és el més important per ser des d'on poden adoptar-se mesures preventives, no estan previstes ni la participació ciutadana en els òrgans de l'administració, ni la informació pública amb caràcter general de tots els actes que afectin el medi ambient. Per tant, sense informació és molt difícil controlar l'activitat de l'administració. I quan més perillosa és l'activitat, més lluny del ciutadà s'ubiquen els organismes que l'han d'aprovar. Especialment cert és això quan existeix un interès econòmic força important. Les centrals nuclears, per exemple.

Per tal d'impugnar els actes de l'administració (presentar recursos que després es podran fer valer als tribunals especialistes) la llei exigeix que hi hagi un interès directe, cosa que equivaldria a resultar directament perjudicat, concepte que de vegades s'ha interpretat àmpliament, però que no permet que ho faci qualsevol persona o entitat. Existeixen lleis "sectorials" que preveuen l'acció pública: pesca fluvial, caça, sòl i protecció ambiental (totes elles curiosament anteriors a la CE).

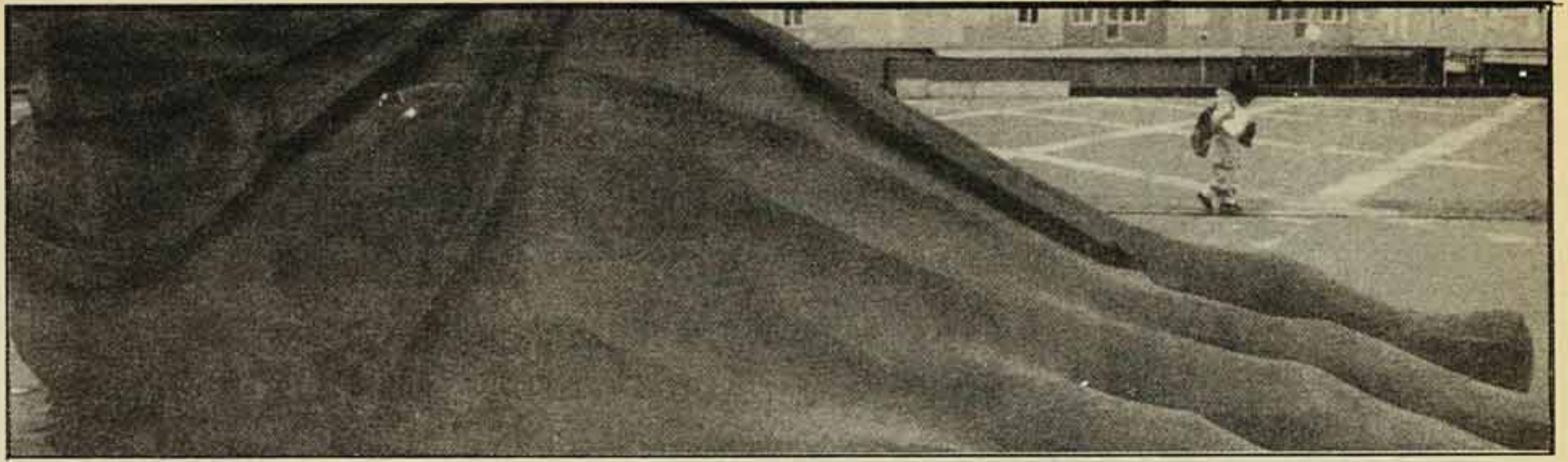
També es pot actuar posant denúncies davant l'administració i queixes dirigides al "defensor del poble" i als Parlaments. Fins i tot, a la CEE. El resultat no està garantit.

Per a reclamar una indemnització com a reparació d'un mal físic, moral o material anteriorment causat (àrea civil) ho ha de fer la pròpia persona perjudicada o el seu representant legal, però tampoc existeix l'acció pública.

Les lleis no garanteixen, en general, l'audiència i consulta al ciutadà que pugui ésser per-

La lluita de molts pobles catalans contra els abocadors

judicat per les decisions de l'administració. Tampoc a les associacions populars o ecologistes. En alguns casos, aquestes informacions s'han obtingut després de grans batalles.

Les competències de la Generalitat

Els articles 10.1.6 i 11.10 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (EAC, a partir d'ara) disposen que correspon a la Generalitat el desenvolupament legislatiu i l'execució de la protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de la Generalitat per a establir normes addicionals de protecció. Per bé que en matèria d'abocaments industrials i contaminants a les aigües del litoral català (legalment aigües territorials de l'Estat) la competència de la Generalitat només és d'execució.

Per a l'execució i el desenvolupament de la normativa estatal, la Generalitat ha de tenir en consideració no només la legislació bàsica relativa a l'ambient sinó tota la legislació que incideixi sobre aquesta matèria (indústria, sanitat, desenvolupament econòmic, mines...), la qual cosa planteja un problema greu. Efectivament, l'Estat es reserva (art. 148 de la CE) la legislació bàsica en matèria d'energia i mineria, i fins i tot la competència executiva en matèries relacionades amb la protecció del medi ambient com és el cas dels ports, pesca marítima, aeroports, recursos hidràulics d'interès general... Això ha motivat que s'hagin dictat sentències d'inconstitucionalitat contra algunes lleis del Parlament de Catalunya (per exemple, la llei de protecció de la zona volcànica de la Garrotxa o la llei de declaració de paratge natural del Massís del Pedraforca). El Tribunal Constitucional ha establert en les esmentades sentències que la prioritat de determinades activitats extractives -mineria- són prioritàries a la protecció del medi ambient. Així, doncs, el marc jurídic actual no permet a la Generalitat el poder plantejar objectius de planificació, recuperació i protecció del medi ambiental, ja que no possibilita una política pròpia en matèria d'energia o mineria. Les decisions sobre els recursos naturals bàsics queden en mans de l'Estat; les decisions de la Generalitat hauran d'estar integrades amb els projectes globals.

Per altra banda, la mateixa CE atribueix a l'Estat les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i garanteix l'economia de mercat (art. 38). Dins d'aquest model sempre hi haurà un "interès prioritari" (privat) que limitarà i condicionarà la protecció del medi ambient.

La manca de sobirania de la Generalitat està estretament lligada amb el model econòmic que garanteix la CE. Malgrat tot, el Parlament català té competències per elaborar normes d'execució, desenvolupament i protecció addicional del medi ambient. Dins d'aquest context s'han elaborat lleis i reglaments sectorials i han estat transferides a la Generalitat algunes funcions importants: les corresponents a la conservació de la natura d'Icona, les de la Direcció general del medi ambient. També té transferides les facultats de concessió de llicències, inspecció, sanció, algunes relatives a les activitats industrials...

La gestió de CiU

Les competències de la Generalitat, tal com hem vist, són limitades, però això no exclou la responsabilitat del seu Govern en la gestió de les polítiques econòmica i ambiental.

L'acceptació de la "carta magna" i la defensa i estímul a l'economia privada, lliguen plenament amb el que fa i deixa fer la Generalitat. La conclusió és clara: si seguim així estem abocats a ser una nació cada cop més deteriorada. En alguns casos, de forma irreversible.

Les principals crítiques en matèria de medi ambient que podem fer al Govern de la Generalitat de Catalunya són:

1.- Pel que fa al desenvolupament legislatiu hi ha tres lleis que, per diverses raons, la Generalitat podia haver desenvolupat i no ho ha fet.

a) Una llei general del medi ambient que, dins fins i tot del marc limitat de la CE, hagués permès una activitat més efectiva de la prevenció i la gestió ambientals.

b) Una llei que afavorís les energies renovables, aprofitant el buit legal existent a l'àmbit estatal. C) Desenvolupament de l'EAC pel que fa a la Iniciativa Legislativa Popular, la qual cosa permetria dur endavant propostes mediambientals per part d'entitats o col.lectius ecologistes.

2.- El no haver aprofitat totes les competències que té atribuïdes. És cert que s'han aprovat un seguit de lleis (protecció atmosfèrica, protecció dels espais naturals afectats per activitats extractives...), però també pot constatar-se una activitat insuficient molt lligada als interessos privats. Exemples clars són el cas del Delta de l'Ebre, on la meitat de la superfície del parc és propietat privada (1.000 hectàrees de zones naturals no es consideren parc) i es permeten projectes urbanístics; i el cas de la Platera, on ha estat possible l'inici de la construcció d'una urbanització per no haver emmarcat aquesta zona com a parc natural... i és un dels pocs trossos de costa natural de Catalunya.

3.- La manca d'execució de les pròpies lleis i d'un desplegament de mitjans suficients que permetin una real prevenció dels recursos naturals, i que eviti la constant degradació ambiental. També la manca de control de les empreses contaminants que actuen amb total impunitat fins que provoquen situacions irreversibles. Hem de subratllar que la Generalitat té competència per a concedir llicències, imposar sancions, tasques d'inspecció..., és a dir, de prevenció. D'haver actuat amb una voluntat efectiva a favor del medi ambient, s'haurien pogut evitar els desastres ecològics provocats pels abocaments de moltes indústries als rius Besòs i Cardener. Cal afegir que actualment la Junta de Residus realitza una campanya dirigida a les petites i mitjanes empreses per tal que adoptin mesures o estudis encaminats a reduir els residus industrials. I percebran subvencions públiques. Ergo, contamina que encara et donarem diners dels contaminats. El mateix director de la Junta de Residus considera que cal ser benèvol amb les empreses contaminants: les sancions han de ser "indulgents".

4. - El desplegament d'una política que afavoreix més l'interès privat de les indústries especuladores del sòl que no pas el de la col.lectivitat. Això queda patent, per exemple, en la concessió de llicències per instal.lar camps de golf (amb els problemes que s'en deriven donades les característiques de moltes zones de la nostra nació de manca de recursos d'aigua), parcs aquàtics o d'atraccions (Busch, Tibidabo), ports esportius (Vilassar, Mataró, Delta de l'Ebre, Badalona...). No podem oblidar el Pla de Residus.

5. - No ha aprofitat les competències per simplificar la burocràcia, i ha creat una xarxa administrativa completament ineficient. La fragmentació de funcions segueix dividida en una munió de departaments i organismes administratius. Ha tret als ajuntaments la capacitat d'adoptar decisions per a l'establiment de plans locals. Per altra banda, la Generalitat preveu la creació d'unes institucions comarcals em matèria ambiental, però buides de contingut i planificació real, la qual cosa significarà de forma pràctica embolicar encara més el model administratiu.

6. - La Generalitat no ha respectat el dret a la informació i a la participació ciutadana en totes les decisions que afecten la població. Ha ignorat repetidament les demandes socials.

7.- Actuacions molt determinades que fan de Catalunya una claveguera: Montigalà-Batllòria, els Gàllecs, Can Deu.. i el recent conflicte de Sant Adrià del Besòs. La construcció d'algunes carreteres o autopistes que deterioren l'equilibri ecològic: El túnel de Vallvidrera, l'autopista de Manresa i el recent projecte també d'autopista de peatge de Mataró a Granollers, entre d'altres.

8.- Des del punt de vista de la política energètica, la Generalitat no s'ha diferenciat dels projectes estatals, especialment pel que fa a l'energia nuclear. Es preveu que la nostra nació tindrà un 70% de producció d'energia elèctrica d'origen nuclear: xifra només equivalent a la de l'Estat francès, el més nuclearitzat del món. D'energies renovables les xifres baixen al 2'3% l'any 92 i al 3% l'any 2.000.

Per acabar

Si les coses continuen com fins ara, amb la mateixa tendència, el futur de la nostra nació, des del punt de vista ecològic, és negre. Les aberracions comeses contra el medi ambient són espaordidores. Si volem la reconstrucció nacional és imprescindible adquirir també la sobirania en matèria de recursos naturals. Això és el que pot permetre materialitzar una planificació d'aquests recursos per tal de garantir un benestar social harmònic amb el medi.

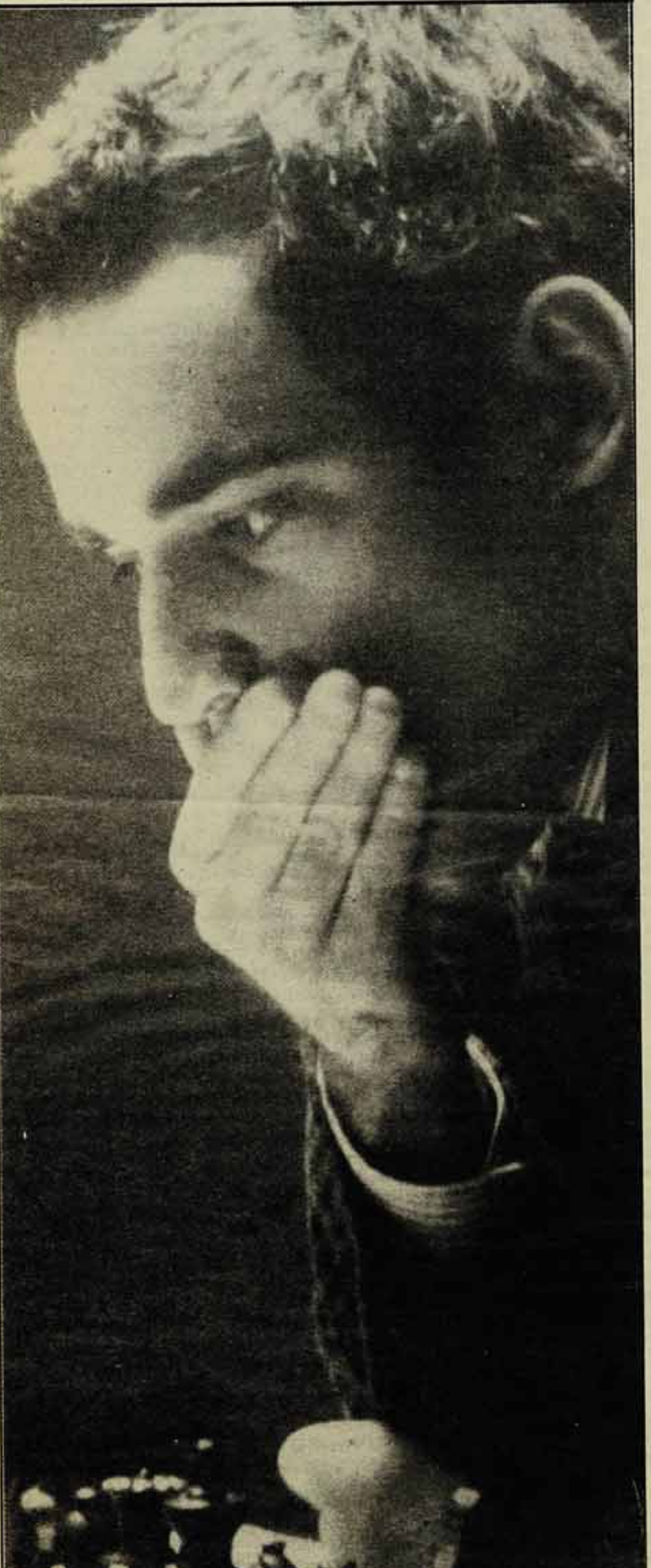
Ferran Camps

Fa poques setmanes l'ajuntament de Sant Vicenç de Castellet, amb el seu batlle al capdavant, va clausurar l'empresa de tints "Eurotint, SA". El motiu: vessar aigües residuals al riu Llobregat. Aquesta clausura es va fer després de diversos advertiments a l'empresa per tal que col.loqués una depuradora. Aquest esdeveniment sembla molt positiu, però cal analitzar-lo una mica més a prop. L'empresa es va comprometre, quan se li va concedir el permís de creació, per construir una depuradora. No ho va fer, però aquesta promesa va ser suficient per tal d'obtenir el permís. O sigui, després del "fet contaminant" s'han près mesures... en lloc d'haver-lo previst des d'un bon començament. Cal afegir que els 17 treballadors de "Eurotint, SA" s'han oposat al tancament de la fàbrica.

Parlem de política i... d'escacs

Gorbatxov, Kàrpov i Kàsparov

Kàsparov: sembla que repetirà i tornarà a ser campió del món

Aquí tenim un article curiós. L'autor, emprant una part d'humor corrosiu, una altra de fílies i fòbies, i una altra més de passió pels escacs, ens escriu no d'aquest joc ciència, sinó de la perifèria. No de les partides d'aquest darrer campionat mundial, sinó d'algunes de les característiques personals i polítiques dels dos protagonistes. Qui no tingui cap coneixement d'escacs pot llegir amb tranquil.litat aquest article.

Al seu llibre autobiogràfic "Fill del canvi" Kàsparov es presenta com un capdavanter i un representant de la perestroika. Un dels inconvenients d'escriure autobiografies quan només es tenen 25 anys (Kàsparov en té 27 ara) és que hi ha moltes coses que no pots explicar-les, perquè encara no t'han passat. Si el llibre l'hagués escrit als 30, Kàsparov ens podria haver dit com ha passat a ser un ferotge anticomunista, fins al punt de negar-se a jugar sota la bandera soviètica i fer-ho amb la de Rússia, malgrat ell no és rus, sinó azerí d'ascendència armènia. Si serveix d'alguna cosa el nostre humil consell, li proposem esperar a tenir 40 anys per escriure una altra autobiografia. Així, amb una mica de sort, el llibre inclouria el moment en que Kàsparov decideixi reivindicar la límpida memòria de Nicolau II i la seva conversió al tsarisme.

Kàrpov, l'auster

Kàrpov és menys espectacular i no escriu tant, però també es dedica a la política. És un dels 2.500 membres del Congrés de Diputats de la URSS i del PCUS. No està integrat a cap grup intern, però es proclama partidari del pluripartidisme, i de l'existència de fraccions dins del PCUS i de la perestroika; també diu que el capitalisme no és una sortida a la crisi de la Unió Soviètica. No sabem més del seu pensament polític, però el que coneixem sembla una cosa prou raonable. Finalment, ell, que sí que és rus, juga amb la bandera de la URSS.

Ara, els dos estan jugant la segona fase del campionat mundial d'escacs a Lió. És la quarta vegada que Kàrpov i Kàsparov disputen aquest campionat des del 1984, tot i que la primera es va suspendre. És una situació similar a l'alternança Madrid-Barça, si el Barça guanyés alguna Lliga més: juguen molts, però només dos poden aspirar al títol.

Quan el 1978, Kàrpov va mantenir el títol davant Kortxnoi, Brejnev el va condecorar amb l'Ordre de Lenin. Kortxnoi ara és suís, però llavors havia perdut la ciutadania soviètica i era apàtrida a més d'un antisoviètic de primera. Essent apàtrida, alguna vegada havia jugat sota la bandera pirata quan s'enfrontava amb un jugador de la URSS. Pel món dels escacs corren elements molt peculiars.

La revolta de l'Azerbaidjan

La qüestió és que molta gent va creure que era Kàrpov qui li havia posat una medalla a Brejnev, perquè se'l va passar a considerar un representant escaquístic de l'ortodòxia brejneviana.

La cosa estava clara: medalla, membre del Comitè Central del PCUS i nen mimat de la Federació Soviètica d'Escacs; segur que guanyava perquè el tauler estava trucat.

Però, ves per on, al 1985 arriba Gorbi. Kàsparov s'apunta immediatament a la perestroika i es posa morat de denunciar el Kàrpov, la Federació Soviètica, el Mundial i el que faci falta. "Fill del canvi", ni més ni menys. Kàrpov es limita a tèbies declaracions dient que ell no és un "endollat", que no mana a les Federacions i que la perestroika també li sembla bé. Poca cosa per contrarrestar el desbordant verb de Kàsparov.

El 1989 Kàsparov passa un bon ensurt. Viu a Bakú, capital de l'Azerbaidjan, on molta gent armènia mor a mans de la població azerí en el marc de la confrontació entre les dues nacions. Kàsparov pensa que el seu origen armeni pot esdevenir perillós i decideix guillar en un avió, acompanyat de familiars i amistats.

Segurament això va influir bastant en la seva nova consideració de Gorbatxov: si no pot controlar els conflictes interètnics no déu ser gaire de fiar. Aquí pot estar també una raó de la seva adscripció a la República Russa: Kàsparov no vol saber res dels enfrontaments entre Azerbaidjan i Armènia.

Kàrpov, com que no ha hagut de sortir guillant d'enlloc fins ara, deu pensar probablement, amb tota la raó, que no té especials motius d'agraïment a Rússia i encara no ha sentit el despertar del patriotisme.

Gorbatxov, mentre, té prou problemes com per estar pendent del campionat d'escacs. Tampoc li falta gent amb la que barallar-se, així que no li cal dedicar-se a respondre el nou pensament polític de Kàsparov, que l'està deixant verd. Tanmateix, estem convençuts que Gorbatxov no concediria cap medalla per guanyar un campionat a un dissident. Suposant que hi hagi algú que, sàpiga dir qui és dissident i qui no a la Unió Soviètica.

Una mica del campionat mundial

El campionat no oferirà grans sorpreses. Qui guanyi dels dos no ho farà per golejada; poden acabar empatats, i en aquest cas Kàsparov retindrà el títol. Seria una victòria amarga pel fill del canvi, que en aquesta ocasió s'havia proposat trinxar Kàrpov. Aquest té un objectiu menys ambiciós: guanyar, no pretén trinxar ningú.

Des del punt de vista de la solidaritat internacionalista i de la lluita contra l'energia nuclear, una victòria de Kàrpov seria més convenient. Ha promès donar l'import del seu premi per als damnificats de Txernòbil. Ja sabem que no li vé d'aquí, doncs el seu manager anglès li porta bastant bé els negocis, en divises, que té als països capitalistes. Però també Kàsparov gaudeix d'una situació econòmica sense ofecs (o sigui, té pasta per un tub) i no ha tingut aquest bonic detall. Devia tenir l'assessor d'imatge de vacances.

Si caiem a l'error de no emmarcar en la fase actual de la lluita de classes i ens deixem guiar per mesquines inclinacions personals, fins i tot així tota persona honrada que no entengui un lluç d'escacs donarà a Kàrpov un suport enfervoritzat.

Per què? Perquè si Kàsparov perd, potser se li baixin una mica els fums i torni a ésser, simplement, un gran jugador d'escacs amb una dosi més moderada d'histrionisme. El món dels escacs restaria molt agraït i la resta de la humanitat també.

No entrem en una anàlisi més tècnica de les partides jugades fins ara per dues raons: la primera, perquè qui vulgui ja les haurà analitzat pel seu compte; la segona, perquè no en tenim ni idea. A més, suposem que el fet que, per exemple, Kàsparov hagi tornat a fer servir la defensa Grunfeld no haurà provocat grans commocions entre la gent lectora del "demà". És una llàstima, però la vida és així.

La vida continuarà essent així quan Kàrpov i Kàsparov tornin a enfrontar-se (això encara pot durar); el que no serà com ara, probablement, és la Unió Soviètica. Però aquesta és una altra història.

Raúl Capanegra

La pintura de Frida Kahlo

El cos de les dones i el seu lloc en la representació (i II)

Acabem l'article iniciat a l'anterior número del ***"demà"*** *sobre el significat i l'estil de l'obra de la pintora mexicana Frida Kahlo.*

Un cop s'han vist els principals trets de la iconografia de Frida Kahlo, podríem afegir tres aspectes que volen ser el final d'aquest article que s'ha allargat potser massa i que, resumint, tractarien de la seva postura davant l'art del seu moment, en concret el moviment surrealista en el context de l'Europa d'entreguerres, l'evolució personal i de consciència política entre 1940 i la seva mort catorze anys després, i finalment, fins a quin punt se la pot considerar una pintora revolucionària dins l'estudi de l'art que han produït les dones.

"Entre les cortines" (1937). Autoretrat dedicat a Trotski

"Mierda y sólo mierda, esto es lo que son"

Quan arriba a París el gener de 1939, després que André Breton va prometre-li "l'exposició de la seva vida", va trobar-se amb una situació de descontrol total : *"Cuando llegué, los cuadros todavía estaban en la aduana, porque ese hijo de... Breton no se tomó la molestia de sacarlos (...) no hizo nada en cuanto a los preparativos para la exposición, y hace mucho que ya no tiene una galería propia...". "No te imaginas lo perra que es esta gente. Me da asco. Es tan intelectual y corrompida que ya no la soporto. Preferiría sentarme a vender tortillas en el suelo del mercado de Toluca, en lugar de asociarme a estos despreciables "artistas" parisienses, que se pasan horas ca-lentándose los valiosos traseros en los cafés. Hablan sin cesar acerca de la "cultura", el "arte", la "revolución", etc. Se creen los dioses del mundo, sueñan con las tonterías más fantásticas y envenenan el aire con teorías y más teorías que nunca se vuelven realidad. A la mañana siguiente, no tienen nada qué comer en sus casas, porque ninguno de ellos trabaja. Viven como parásitos, a costa del montón de perras ricas que admiran la "genialidad" de los "artistas" : mierda y solo mierda, eso es lo que son. (...) ¡Caramba! Valió la pena venir sólo para ver por qué Europa se está pudriendo y como toda esta gente, que no sirve para nada, provoca el surgimiento de los Hitler y los Mussolini. Creo que voy a odiar este lugar, y a sus habitantes por el resto de mi vida. Hay algo falso e irreal en su carácter que me vuelve loca" (1).* Penso que no cal fer cap comentari i que només amb aquests fragments de cartes que envia des d'allà, es pot veure clarament que ni l'ambient ni els artistes que va conèixer li van interessar. En altres textos, parla que la persona que més va ajudar-la en tot va ser Marcel Duchamp, un dels pocs juntament amb Klee, Ernst i Picasso que li van caure en gràcia.

"La columna trencada"(1944)

La ruptura de Trotski i Rivera

Al poc temps d'estar a París, on representà a Mèxic en una o més reunions trotskistes, va assabentar-se que Diego s'havia barallat amb Trotski, i encara que ella no abandonarà aquests cercles mentre dura la seva estada allí, sempre es mostra disposada a recolzar Rivera en aquest tema. Rivera i Trotski sempre havien pensat diferent respecte el caràcter classista de l'Estat Soviètic, del paper que Rivera jugava als sindicats i tampoc estaven d'acord en la candidatura a la presidència de Francisco Mújica, al qual Trotski considerava representant de la burgesia. A principis de 1939 Rivera abandona la IV Internacional. Trotski escriu a Frida demanant-li ajuda per ferlo recapacitar, cosa que es demostrarà inútil. Finalment, Trotski marxa de la Casa Azul per anarse'n molt aprop, a dos carrers de distància, al carrer Viena 19. Aquesta ruptura serà irreconciliable i Diego intentarà a partir d'aleshores, per quatre vegades, la seva readmissió al Partit Comunista que no li serà concedida fins el 1954, després de la mort de Frida. Ja s'ha dit que malgrat que Frida sempre estarà al costat de Rivera, alhora mai abandona la pròpia opinió sobre Trotski, i no s'arriba mai a barallar amb ell, i a diferència de Rivera, sentirà molt el seu assassinat. Frida, d'altra banda, serà readmesa al PCM el 1948.

Durant els anys 40 la seva carrera pren impuls, i a la segona meitat de la dècada, la seva obra ja es veu a les exposicions col.lectives del seu país. El muralisme ja ha decaigut i els quadres de cavallet ja no es consideren pejorativament. Comença a rebre encàrrecs i comissions. A partir de 1942 és professora a l'escola a l'aire lliure de "La Esmeralda", l'única dona. Entre els seus alumnes (que s'anomenaran "Los Fridos" i que fundaran l'associació Jóvenes Pintores Revolucionarios) també hi ha tres dones. Ella els alliçonarà amb les màximes leninistes sobre art i tot el grup atribuirà la seva formació política a la seva mestra. La seva producció fins el 1945 travessarà un brillant període creatiu: autorretrats, retrats d'amistats i miniatures de caire màgic, símbols amargs i dibuixos sarcàstics.

La seva millor etapa creativa

Al no seguir les instruccions sobre el seu repòs, la seva salut empitjorà. Torna a ser operada i a partir d'aleshores, per suportar el dolor de l'esquena i la cama, pren morfina, a la qual es farà addicta en poc temps. Comença per ella una època de dispersió i degeneració física que l'acompanyarà a través de la seva millor etapa creativa, els darrers anys de la seva vida.

La medicació duríssima, els forts dolors, l'addicció a la morfina, i la ingestió de grans quantitats d'alcohol fa que la seva mà sigui molt més ràpida i inconnexa en els traços, i la producció d'aquests anys es caracteritza per una gran voluntat de control en la pinzellada, malgrat s'aprecia en els quadres aquesta pressa per pintar, pressa per la por a la mort propera, per aconseguir més diners per a continuar els tractaments mèdics i per comprar la droga que li alleugerís el mal. És justament ara quan el seu fervor comunista s'intensificarà, i ella està molt preocupada per la qualitat personal de la seva pintura.

Mentrestant, dos o tres intents de suïcidi. El 1953, any en que se li fa una exposició antològica, li amputaran la cama. Per aquesta època farà diversos retrats de Stalin, Marx, Mao... Sense recuperar-se d'una malaltia assistirà el 2 de juliol de 1954 a una manifestació comunista per protestar contra la intervenció ianqui a Guatemala. Mor el 13 de Juliol d'aquest mateix any.

El juliol de 1958 va inaugurar-se el museu que porta el seu nom a la Casa Azul de Coyoacán, on s'hi recrea tot el seu ambient. Conté els seus vestits, joies prehispàniques, joguines, judes, cartes, llibres, notes d'amor, la seva col.lecció d'ex-vots i d'art popular, i les seves cendres... elements que evoquen la fantàstica relació entre vida i art que Frida va manifestar sempre.

Pictòricament, Frida va representar el seu dolor en totes les versions possibles : analítiques o simbòliques, líriques o burletes. Extraordinària retratista, la sèrie d'autorretrats és un exemple admirable de l'expressió intensiva però mai repetida d'un mateix element. En aquest sentit, el seu conjunt mostra de manera clau el pas del temps, la condició de ser una mateixa dona i sempre diferent, idèntica i canviant alhora.

L'art femení?

Finalment, fer un esment dels motius reduïts del seu món plàstic. Hauríem de parlar de l'art femení com un art que necessàriament és més delicat, càlid, dolç, tendre, etc.? Davant la seva obra, evidentment, no. L'art fet per dones se l'ha de veure segons el lloc específic que les dones han tingut a la societat, que ha produït una visió diferent del món. No és que es pugui parlar d'una iconografia exclusiva femenina, d'un imaginari diferent, però per això que abans s'esmenta, les dones han tractat de manera més oberta els sentiments, i han exhibit una major tendència als aspectes biogràfics, en una integració entre allò públic i allò privat.

Segons Eli Bartra (2), en els estudis sobre la creació artística de les dones se segueixen dues línies : una tendència que no fa més que seguir mitificant la realitat i que tracta de demostrar, contra l'evidència, que les dones sí han produït ART, gran art, i que l'única cosa que passa és que la ideologia patriarcal les ha exclòs injustament de la història. Aquesta tendència s'aboca a la tasca del rescat. Parteix del fet que la producció artística de les dones existeix, però que aquesta és desconeguda i que és precís rescatarla, completant la història de l'art amb les llistes de noms, estils i gèneres de les dones artistes.

Una segona tendència, seria la que parteix del fet de la desigualtat en la divisió del treball. Aquesta va determinar que només una minoria dins del sector dominant masculí, s'hagi pogut dedicar a la creació artística, i no és possible pretendre que les dones, excloses d'aquest món, hagin trencat màgicament aquesta realitat, i que de manera "igual" hagin creat art. Però en les excepcions sí que cal comptar les dones que hi han estat presents com a representants de potser tantes i tantes artistes que no han merescut interès fins el moment present. Es fa necessari reconèixer una existència històricament determinada, quantitativament i qualitativa subalterna, i reinterpretar des d'aquesta premisa, una visió androcèntrica de la història de l'art.

"No es simple cuestión de revalorar lo hasta ahora desvalorizado, sino el mostrar el por qué y el cómo de lo desvalorizado."(3)

Pilar Marco

Notes:

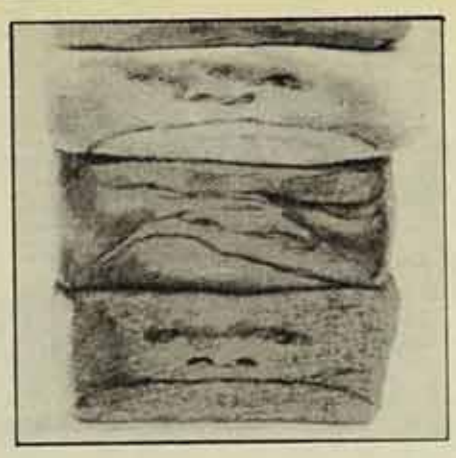
(1) Herrera, Hayden. "Frida: una biografía de Frida Kahlo". Editorial Diana. México 1990.

(2) Bartra, Eli. "Mujer, ideología y arte. Ideología y Política en Frida Kahlo y Diego Rivera". Edicions La Sal.

(3) Bartra, Eli. Op. Cit.

La llengua irlandesa en perill d'extinció

Un cas lingüístic especial

Si es vol subjugar un poble, cal destruir la seva cultura específica i la seva identitat. Per això Anglaterra ha intentat destruir, durant els darrers vuit segles, la cultura i la identitat del poble irlandès. Per aquest fi, el cas de la llengua irlandesa juga un paper especial. Ens ho explica un irlandès.

Els anglesos han aconseguit canviar i destruir moltes coses, però no sense resistència. En primer lloc, les lleis sobre el tipus de justícia i sobre l'herència. El sistema de justícia era, fins el segle XVI, un sistema força diferent del sistema anglès. A Anglaterra, era i és un sistema de càstigs, judicis i presons. El sistema irlandès (celta), és fonamentava en el fet de recompensar a la comunitat sense presons. Per exemple, si algú matava un cap de família, el que havia de fer és mantenir la família de la persona que havia matat.

Entre 1695 i 1705 aprovaren un "Codi Penal" que establia que els irlandesos no podien tenir ni armes ni cavalls que tinguessin un valor superior a 5 lliures. Tanmateix el que era més important és el fet d'il.legalitzar la religió catòlica i expulsar del país els sacerdots catòlics. Es recompensava per la captura d'un capellà i les misses es celebraven clandestinament. Aquest fet va permetre que l'església gaudís d'un gran respecte per part de tota la comunitat catòlica i li conferí un gran poder moral, un poder que ara utilitza contra el seu poble col.laborant amb Anglaterra, oblidant que aquest poder li va donar el poble quan l'església era reprimida pels anglesos.

De tota manera, l'essència d'una cultura no és la religió, ni la terra, ni el sistema de justícia: és la llengua. Per això és el que més van atacar. Però l'irlandès va sobreviure durant molts anys com la llengua del poble irlandès malgrat la repressió.

Aquesta situació es va perllongar fins el segle XIX, moment en el qual una sèrie de factors van afavorir els interessos dels anglesos. Entre 1845 i 1849 moriren de fam més d'un milió de persones i un milió i mig emigraren al Canadà i als EUA. La majoria de la gent que va haver de marxar eren pobres i és a les regions més pobres on més es parlava l'irlandès. Va ser un cop molt fort per a la població i per a la llengua. Irlanda encara no s'ha recuperat d'aquest cop.

Només un 6%

A Irlanda hi ha 4 milions d'habitants i només el 6% parla irlandès. Això pel que fa al sud (del nord no tenim dades). Els països on emigraven i emigren els irlandesos són de parla anglesa. Aquest va ser un dels motius pels quals els pares ensenyaven els nens, de ben petits, a parlar l'anglès i, fins i tot, els obligaven com feien a les escoles. Així les coses, abans de la fi del segle XIX, l'anglès es convertí en la llengua de la majoria de la població.

Malgrat que una part d'Irlanda va aconseguir la independència el 1921, la situació al sud és pitjor.

L'irlandès és la llengua oficial juntament amb l'anglès. Tots els textos oficials són en les dues llengües i hi ha el dret d'utilitzar l'irlandès per a tot. Però això només és una formalitat, ja que el govern no fa res per canviar aquesta situació. Només algunes organitzacions no oficials treballen per la llengua. Amb sort els hi concedeixen alguna beca.

A les escoles l'irlandès és una assignatura obligatòria. Però la gent no parla la llengua. El sistema d'ensenyament és molt reaccionari i s'estudia com una assignatura plom que s'ha d'aprovar, però no aprendre ni estimar. Parla de coses antigues que no signifiquen res pels nens. Hi ha nanos que saben de memòria un poema irlandès, però no saben què vol dir. No té interès per a un nen la vida dels grangers del segle passat, quan ara viuen a una ciutat, els seus pares estan a l'atur, i les seves famílies tenen els problemes típics de la classe obrera. Encara una gran majoria d'irlandesos ha de buscar feina als altres països de parla anglesa i per aquesta finalitat no hi ha cap necessitat de parlar irlandès. Una vegada més factors econòmics posen la llengua en perill. Si el 1921 hi havia un 14% de persones que sabien i parlaven irlandès ara, com hem dit abans, només el parla un 6%.

On és el moviment de defensa de la llengua? què fa? Hi ha moltes organitzacions que han creat festes culturals i fan cursets d'irlandès. Són molt actives i intenten donar gran rellevància al problema de la llengua. Però no van al fons del problema, no tenen un objectiu polític clar ni es plantegen la situació de l'ensenyament, ni tan sols exigeixen al Govern que canviï les coses. Llavors es troben amb els mateixos problemes de sempre. Estem parlant del sud d'Irlanda.

Els presos i la llengua

Al nord d'Irlanda la situació és molt diferent. Està encara ocupada pels anglesos, i els anglesos estan en contra de la cultura i la llengua irlandesa. L'anglès és l'únic idioma oficial. Però des de la vaga de fam de l'IRA el 1981 ha crescut el número d'habitants que parla irlandès. I també ha crescut l'interès per la llengua i la cultura irlandesa en general. Hi ha escoles on es pot aprendre irlandès que demanen subvencions a la comunitat. Els seus mètodes d'ensenyament són més progressistes que els del sud i s'ensenya un irlandès més viu, menys "encarcarat" que l'oficial que s'aprèn al sud. Segons un portaveu del Sinn Fein, Martin O'Muilleor, el 1972 hi havia 200 persones que parlaven irlandès a Belfast i ara n'hi ha 5.000.

És fàcil d'endevinar el perquè d'aquesta situació: al nord, l'irlandès és un símbol de la resistència contra l'Estat ocupador.

Si dius el teu nom en irlandès, és molt probable que passis la nit a la comissaria. No pots fer res oficial en irlandès, ni els carrers conserven el seu nom. És il.legal, però ja es comença a veure. Els activistes de la llengua han tingut molt èxit i això es veu al carrer. Als barris més nacionalistes hi ha classes d'irlandès i els noms del carrers estan cada vegada més canviats.

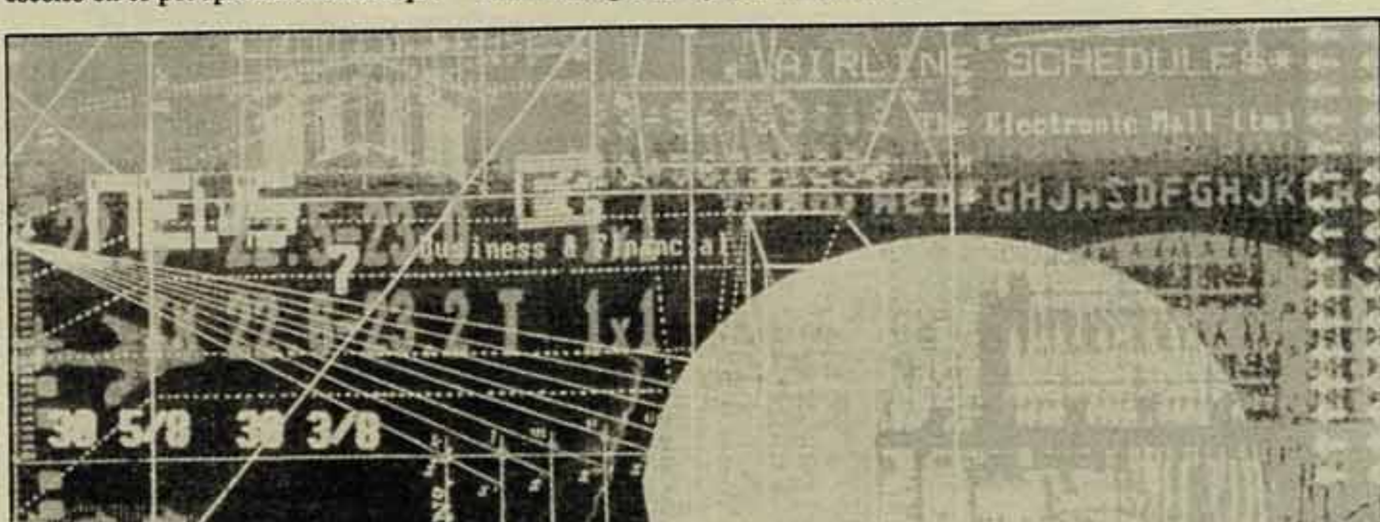
També a les presons, els presos polítics aprenen la llengua irlandesa i la utilitzen amb els seus camarades. Aquesta activitat va començar d'una manera molt curiosa. Cada pres que sabia una mica d'irlandès l'ensenyava al seu camarada i, de mica en mica, els presos han començat a parlar en irlandès. Això passava abans de la vaga de fam. Ara la situació és una mica millor i a algunes presons es pot estudiar i examinar-se d'irlandès. Fins i tot els, presos van guanyar un premi de Conradh na Gaeilge, per ser la comunitat que més ha estimulat l'ús de la llengua. El més irònic de la situació és que el president honorari del premi, el president del sud d'Irlanda, ha fet molt menys per la llengua que els presos...

El Govern anglès ha donat algunes beques per estudiar irlandès, però de manera molt controlada, a organitzacions culturals... que no ajuden clarament a expressar la identitat irlandesa. Per exemple, ha negat una subvenció a Glór na Gael, dient que no es pot fer concessions a grups paramilitars, ja que ho podrien utilitzar per a comprar explosius... Com deia un diari, no sabem com podrien comprar explosius després de pagar el lloguer i els sous... El Govern sap que no té arguments i que el motiu de fons és controlar els moviments culturals. Durant els últims temps han concedit subvencions a grups controlats per l'església i pel SPDL (Partit Socialdemòcrata Laborista). Intenten apagar la veu de la gent que pensa que el problema de la cultura i de la llengua es deriva de la repressió. És un tema molt perillós per la llengua i també pel Sinn Fein. La llengua no creixerà si està sota el control de l'església.

També a Anglaterra, on viuen molts irlandesos, està present el tema de la llengua. Els emigrants irlandesos que arriben a Anglaterra es troben en greus problemes de racisme i amb problemes d'identitat. En els darrers anys hi ha hagut un creixement de la consciència dels irlandesos i també del treball polític sobre Irlanda.

Molts col.legis tenen ara classes d'irlandès per la nit i per a adults. Hi ha molts grups culturals a Irlanda i a Anglaterra. Ara la llengua irlandesa interessa un grup més nombrós de gent. La llengua no morirà de moment, però només de moment. La llengua és una qüestió política i sense unitat entre les organitzacions que fan campanyes per la llengua (com al nord d'Irlanda) la llengua podria morir. Cal estimular l'ús de la llengua als carrers i no només a les escoles. El govern del sud d'Irlanda haurà d'aprendre molt i fer moltes coses si vol que la llengua sobrevisqui.

F. Toplis

Una música per a sentir amb el fetge

OS RESENTIDOS: ironia per a la revolució

La portada de "Fracaso Tropical": una foto impressionant

Quan vaig escriure un article sobre Billy Bragg per a l'últim número del "demà", feia referència a la falta de consciència crítica en les lletres i, amb ella, l'estretor de mires musicals i la por a la innovació del pop-rock de l'estat espanyol: pop babòs, vellíssims grans tòpics pseudo-rockeros i versions biodegradades de les tendències internacionals (heu sentit aquests idiotes de col.legi de capellans que les discografies ens volen vendre com rap de "perruqueria"?! pobres PUBLIC ENEMY, com us prenen el vostre nom!

Però no seria correcte generalitzar sense esmentar les honroses excepcions: la magnífica "escola basca", que aconsegueix integrar el millor dels "guiris" amb les seves pròpies arrels, i inserir la seva música a la realitat d'Euskadi perfectament (com fan els fantàstics POTATO amb l'SKA, feien els legendaris KORTATU amb el punk o els "hereus" NEGU GORRIAK amb l'hip-hop -per cert, a veure si algun/a compa d'allà dalt ens escriu quelcom sobre com els hi va la marxa musical).

"Comunisme i marisc"

Però avui vull aturar-me a exalçar els meus gallecs favorits, font permanent, per a mi, d'admiració i de frustració (per què no tindrem quelcom així a Catalunya, eh?). I és que, com no m'ha d'agradar un grup amb un nom tan prometedor com "OS RESENTIDOS" que tenen com a crit de guerra "COMUNISMO i MARISCO!"

Aquest és un grup difícil d'imaginar fora de Galiza (i no només pel fet de que cantin en galego), i sense el seu líder i cantant Anton Reixa: brillantíssim i incansable agitador nacionalista en camps molt diversos: poeta passat a la música com a protesta contra els "lírics decadents" (últim llibre publicat: "Transport de superfície"); molt premiat realitzador de videos (ara té un programa a la TVG - "Sitio Distinto"); autèntic animal d'escenari i personatge carismàtic cent per cent.

Què fan OS RESENTIDOS que m'agraden tant? Doncs escriuen magnífiques lletres combatiu-surrealistes, plenes d'ironia, mesclant estils musicals tan delirants com aconseguits: són segurament els únics autèntics representants del "so mundial" a l'estat espanyol.

Coneguts àmpliament a partir del seu exitós -i fervorosament recomenat- "FAI UN SOL DE CARALLO"(1986) i el seu hit-single "GALICIA CANIBAL" (fantàstic video clip!), estrenen el 1988 un altre LP que no pot faltar a qualsevol col.lecció de qualitat; "FRACASO TROPICAL". Darrera de la seva preciosa portada aguaita una autèntica explosió de barreges ètniques: la disco-salsa-gaitera de "Galicia Express", amb lletra rap que va des de Rosalía de Castro a Bob Dylan; la cançó protesta-tecno-àrab-galega de "POR ALI-POR ALA" (títol només superat en pocavergonya per la "CUMBIA CHINA"!!); el rock&roll nacionalista de "Camarada Sitting Bull" i el sublim exercici disco-gaiter de "GALICIA SITIO DISTINTO". I funciona.

El seu últim disc "JEY" (1990), sentit homenatge a Julio Iglesias i els galleguisme de Miami, li dona fort al hip-hop. El que no li doni a l'anglès ni a l'euskara i vulgui agafar l'onda de la ràbia i la força del rap ben fet, que no es perdi "MANDA CARALLO" (i la seva memorable consigna: "A mayorías silenciosas: minorías más ruidosas!") o "JEY", per un exemple. A destacar un tall entranyable: un cor de senyores de Cangas cantant les seves gestes contra l'impresentable alcaldot Lois Pena (us en recordeu?) amb un entusiasta acompanyament instrumental de OS RESENTIDOS: molt aconseguit!

Música de fetge

Una última recomanació: no perdre's el seu directe: gran base musical, força i intel.ligència, mala llet a tones (ja avisen amb el seu nom!) i un sentit de l'humor gens inofensiu. Una sola advertència: aquesta no és una música "bonica", ni relaxant, ni agradable: això ho deixen pel fil musical. És música per a reaccionar amb el fetge i, per tant, no molt fàcil de seguir per segons quins cossos; (el corrosiu REIXA comentava a propòsit del seu debut a Madrid davant d'un públic "progre" atret per la reputació "intel.lectual" del grup: "el personal estava tan seriós que només els hi quedava fer un col.loqui al final; sort que hi havia un grup d'emigrats que van acabar muntant bronca"). En fi, a veure si els consciènciats ens allunyem de tant en tant de les tranquil.les aigües dels cantautors i de les més que salpades aigües del rock "iaio" i ens donem algun passeig pel Cantàbric i/o l'Atlàntic, per exemple. Al principi fa mandra, però cal veure quantes virgueries que es descobreixen fora dels circuits "habituals"!

Isabel V.

anar:

Corre a fer la teva subscripció

L'any ja acaba i la dècada també. El canvi de segle s'acosta i moltes coses són ja a l'abast de la mà. Com sempre per aquesta època, cal renovar les vostres subscripcions, cal fer-ne de noves i cal, en definitiva, augmentar la clientela. No us direm el rotllo de sempre de que les vostres subscripcions ens són vitals per la supervivència, però és cert.

El **demà** no el subvenciona ni la Generalitat de dalt ni la de baix, ni menys encara el Consell de les Illes. Cap ajuntament ens fa l'ullet, ni, per sort, tenim publicitat. Però creiem fer coses útils, sobretot per la gent que ens llegeix i, per tant, pensem tenir el dret de demanar-vos que us grateu una mica la butxaca, a canvi d'aguantar-nos tot un any. Ben mirat, tampoc són tants diners. Un verd per disposar del **demà** cada mes. Dos verds i mig si voleu afegir el **COMBATE** cada quinzena i un de cinc mil per rebre també l'**INPRECOR**. Tot plegat tampoc és gaire i segur que rebeu molt més a canvi.

Si ningú de la nostra gent us omple el cap sobre el tema, sempre podeu enviar-nos la butlleta que trobareu en una d'aquestes pàgines, amb la corresponent ordre de pagament, i sereu ben atesos i ateses i millor rebuts i rebudes. Au vinga, aneu corrent a fer la subscripció. No ho deixeu pel 91.

llegir:

La premsa de la Lliga

Aquesta vegada escombrem cap a casa. Us recomanem de que ens llegiu a nosaltres, a la nostre premsa. Ja fa un any d'aquest nou demà mensual, rigorosament mensual. I, amb els seus alts i baixos, estem força contents i contentes del resultat que teniu a les mans. Si hi penseu i teniu temps, repasseu els temes i les col.laboracions que us hem ofert en aquest període. Veureu com resulta difícil de viure, lluitar i anar de marxa sense la nostra companyia.

Però no només és el **demà**. També la premsa en castellà que podem oferir-vos resulta força interessant. Cada quinze dies, puntualment, podeu llegir **COMBATE**, una publicació que s'ha guanyat a pols, després de dinou anys i més de 500 números, un reconegut prestigi que va més enllà de les pròpies amistats del partit que l'edita.

I que podem dir-vos de l'**INPRECOR**, aquest mensual imprescindible per entendre el món canviant que ens ha tocat viure? De Nicaragua i El Salvador, als països de l'Est, de l'Europa capitalista a l'Asia, aquesta revista és un pou de coneixements, amb l'avantatge de que són moltes vegades les mateixes protagonistes dels fets els que els expliquen o els analitzen. Ja ho sabeu. Cal no perdre ni una sola oportunitat de llegir-nos.

LLIBRERIES ON PODEU TROBAR EL DEMÀ

EMBAT	Pass. Joan XXIII 54 E	C. MALLORCA
ESPIRAFOCS	Avgda. Bisbe Llompart 127	INCA
XALOC	Avgda. 4 setembre 7-B	MANACOR
ES RACO	J.M.Quadrado 40	CIUTADELLA
FIGUERETES	Formentera 6	EIVISSA
BALLESTER	Consell de Cent 281	08011 BARCELONA
BORINOT ROS	Sant Andreu 448	08030 BARCELONA
ETCETERA	Llull 203	08005 BARCELONA
LA GARBA	Marques de Mina 23	08003 BARCELONA
IONA	Feliu i Codina 4	08031 BARCELONA
ROSA	Socrates 97	08030 BARCELONA
XOC	P.Fabra i Puig 325	08031 BARCELONA
EL TRAMVIA	Canonje Baranera 12	08911 BADALONA
ASTRAL	Angels 6	BERGA
LA LLOPA	Sant Joan 62	08370 CALELLA
LA GRALLA	Museu 9	GRANOLLERS
ROBAFAVES	Nou 9	MATARÓ
XIPELL	Angel Guimera 38-40	MANRESA
EL MOLL	Rbla. Caganell 14	08100 MOLLET
RACO DEL LLIBRE	Dr. Robert 12	RUBÍ
ELS DIES	Sol 55	SABADELL
EL CAU PLE DE LLETRES	Cremat 15	TERRASSA
LA TRALLA	Riera 7	VIC
LA MULASSA	Sant Gervasi 36	VILANOVA I LA GELTRÚ
LES VOLTES	Pl. Espanya 2	GIRONA
CANET	Rambla 7	FIGUERES
JOVE	Carmen 7	LLEIDA
LA RAMBLA	Rambla Nova 99	TARRAGONA
LA TRONADA	Jesus 15-17	REUS
LLAVORS	Erudito Orellana 3	VALÈNCIA
TRES I QUATRE	Pere Bayer 7	VALÈNCIA
9 D'OCTUBRE	Avda.Ausias March 34	TABERNES BLANQUES
SET I MIG	Rafael Terol 10	ALACANT
ELS JOGLARS	Mestre Chapi 20	CASTELLÓ
CATALUNYA	Santa Eulàlia 118	L'HOSPITALET

10 anys sense el genial músic

John Lennon: el més gran entre els grans

Fa 10 anys un pobre infeliç va assassinar John Winston Lennon. Quan s'escriuen aquestes paraules ja s'han realitzat un bon grapat de "commemoracions" a la premsa, a les ràdios i a les televisions. Un acudit definia molt gràficament l'ambient: una bola del món i un crit "jhoooon...", i l'autor que preguntava: "¿què més vols Lennon?"

Què han dit aquestes "commemoracions"? N'hi ha de tots els colors. Jo també agafo el color que més m'agrada.

John Lennon és un d'aquells personatges que transcendeix qualsevol anàlisi. S'"escapa". És com intentar posar aigua en una gàbia. Ni la seva trajectòria és lineal, cosa que no seria un problema gran, ni el significat de la seva obra i vida podem emmarcar-les en un sol camp, el musical. Fer una anàlisi de la seva obra musical no seria difícil, fer-ho del ressò social que va tenir (inseparable de la seva persona) és molt més difícil. Sembla, però, haver-hi una estranya unanimitat (de progres i no progres) en considerar-lo el tipus més "gran" de la música de la segona meitat de segle. I, per descomptat, que quan això s'afirma, ningú encercla aquest qualificatiu solament en el camp de la música. És complex, però és així.

Més "gran", què vol dir? Difícil seria definir això i fàcil es entendreho, per a qui ho vulgui intentar. També és fàcil descartar, més que definir. Per exemple, no ho explicaria el fet que fos un "ex-beatle": cap dels altres tres ha aconseguit ni aconseguirà estar a la mateixa alçada de la cosmogonia del pop. (Entre parèntesi. Al cap de pocs mesos de separarse els Beatles, hi va haver alguns intel.lectuals que van ficar la cullerada fins el colze. La Rosanna Rossanda va ser una d'elles. "El Viejo Topo" reproduïa un article d'aquesta bona senyora en el qual defensava aquesta tesi: John Lennon i Paul McCartney eren uns dictadors i escanyaven la creativitat musical dels altres dos, com la realitat havia demostrat un cop s'havia separat el grup. Mostra d'aquesta lleugera afirmació: George Harrison havia fet una gran cançó, My Sweet Lord, i Ringo Starr estava fent coses meritòries. Com ella, molts es van deixar impressionar per l'aparença conjuntural; el pas dels anys ha deixat les coses al seu lloc). Ni el tres "ex-beatles" ni ningú més sembla fer ombra a John Lennon en aquesta etèria jerarquia. Exactament, per què? Vagi vostè a saber. S'escapa, el fenomen s'escapa.

"Seguir insultant l'autoritat"

Un moment de la vida de John Lennon, quan tenia al voltant dels 30 anys, va estar marcat per les influències de les idees revolucionàries, en sentit bastant estricte.

"M'agradaria invitar la gent a trencar els esquemes, a ser desobedients al col.legi, a deixar solta la llengua, a continuar insultant l'autoritat". "No és possible una revolució que no inclogui i alliberi les dones". "Sempre estic interessat en saber com la gent que es considera radical tracta les dones". "Els treballadors estan entrenats en deixar que els patrons regulin la seva vida i que omplin de merda els caps dels seus fills a les escoles". "La idea no és confortar la gent, fer-la sentir millor, sinó mostrarli constantment les humiliacions i les degradacions que suporten per tal d'aconseguir el que s'anomena un salari digne". Són frases que les podia haver dit qualsevol persona revolucionària de l'any 71... i de finals d'enguany.

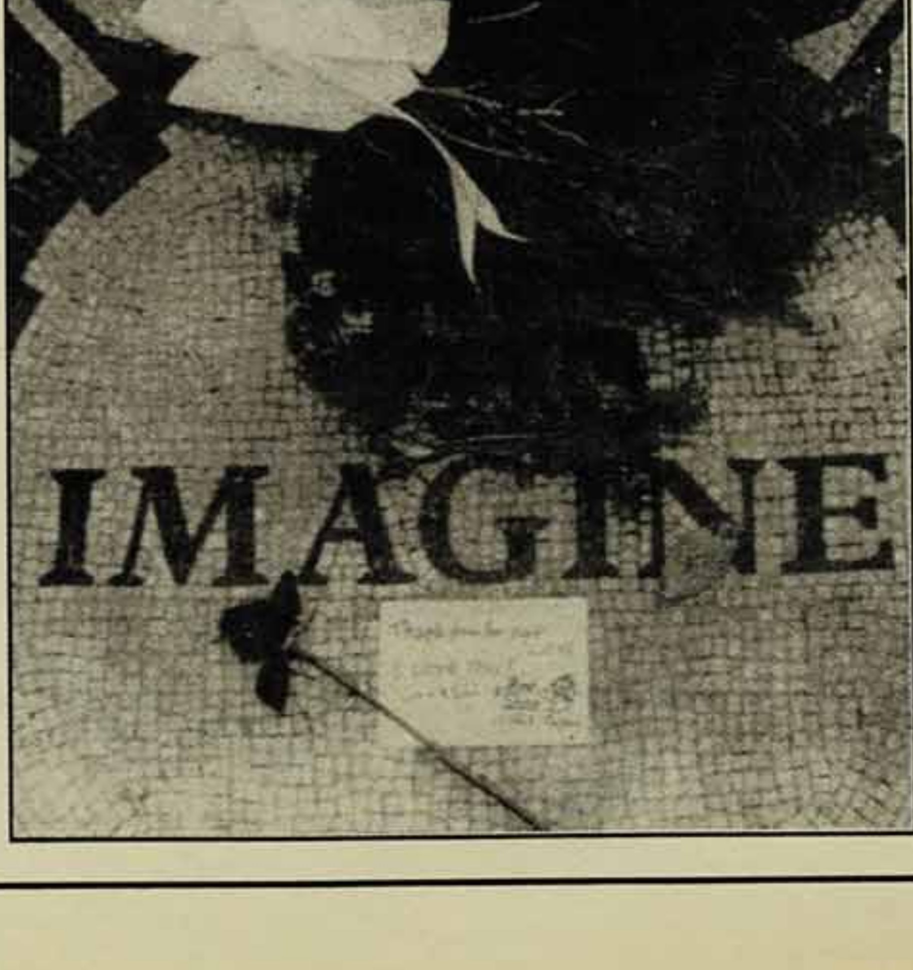
La Red Mole i el Diario Femenino

Foren vessades a una revista també revolucionària, Red Mole -talp roig-, de la secció anglesa de la IVª Internacional. Coneguda, per a molts i moltes de nosaltres, és aquella foto del John Lennon en una manifestació mostrant ostentosament un exemplar de Red Moul en la portada de la qual podem llegir "for the IRA against britis' imperialisı ı" -a favor de l'IRA contra l'imperialisme britànic-. No tan coneguda és la reproducció que va fer el "Diario Femenino" d'aquesta llarga entrevista, on aquesta publicació, citant les fonts, qualificava la Red Mole de "revista británica underground": bajanades de la censura franquista. Molt propi del tarannà lennonista era el que ell mateix deia de la Red Mole: "no entenc la meitat de la revista, però diu coses molt interessants".

Però seria absurd definir John Lennon per aquest curt període de la seva vida. En van haver-hi d'altres bastant menys lloables, des del meu punt de vista és clar.

Quan aquell jove pertorbat va assassinar John Lennon, nascut un 9 d'octubre de 1940 mentre l'aviació alemanya bombardejava Liverpool, aquell desembre del 1980, finalitzava la vida d'aquest home, no el mite que, possiblement, encara va engrandir més.

"El poder per al poble"

Una lletra d'una cançó per acabar. Un cert dia, allà per l'any 71, John Lennon va trucar per telèfon a un dirigent de la secció anglesa de la IVª Internacional i va voler cantar-li una cançó que volia dedicar "al seu moviment". La cançó va fer-se famosa, com la majoria de les seves cançons, però a més tenia una lletra interessant, si més no. Deia així:

"Diguin que volem una revolució.
Millor que comencem ara mateix.
Posa't en marxa, al carrer, cantant:
el poder per al poble.
Un milió de treballadors estan treballant per a res.
Millor donar-los-hi el que realment és seu.
Anem a acabar amb tu, quan entrem a la ciutat cantant: el poder per al poble.
He de preguntar-vos, camarades i germans, com tracteu les vostres dones quan torneu a casa.
Ella ha de ser ella mateixa.
Així tu podràs alliberar-te."

La música d'aquesta cançó és inequívocament del més pur estil lennonista. No de les millors, però prou bona. De John Lennon, al cap i a la fi.

Daniel Raventós